gemeente Ouder-Amstel

Jaarstukken 2023

24-07-2024

Paragrafen

3.1 Lokale heffingen	156
3.2 Bedrijfsvoering	165
3.3 Treasury	174
3.4 Verbonden partijen	178
3.5 Grondbeleid en projecten	194
3.6 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	200
3.7 Onderhoud kapitaalgoederen	216

3.1 Lokale heffingen

Beleidsvoornemens en Inkomsten
De paragraaf over lokale heffingen beschrijft de beleidsvoornemens en de geraamde inkomsten uit lokale heffingen. Er wordt een overzicht gegeven van de diverse heffingen, het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid, de lokale lastendruk en een vergelijking van de woonlasten met omliggende gemeenten.

Invoering en Wijziging
De gemeenteraad regelt de invoering of wijziging van lokale heffingen door middel van het vaststellen van verschillende belastingverordeningen.

Uitvoering
De werkzaamheden die samenhangen met de uitvoering van de lokale heffingen worden uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland.

Soorten Heffingen
Lokale heffingen worden onderscheiden in ongebonden en gebonden heffingen:

1. Ongebonden Heffingen
   - Definitie: Heffingen waarvan de besteding niet is gebonden aan een specifieke taak.
   - Voorbeelden: Onroerende-zaakbelastingen, Roerende-ruimtebelastingen, Hondenbelasting, Toeristenbelasting, Forensenbelasting, Precariobelasting, en Reclamebelasting.
   - Kenmerk: Deze heffingen worden gerekend tot de algemene dekkingsmiddelen en de opbrengsten zijn vrij besteedbaar.
2. Gebonden Heffingen (Rechten of Retributies)
   - Definitie: Heffingen waarvan de opbrengsten zijn gebonden aan specifieke diensten of taken.
   - Voorbeelden: Afvalstoffenheffing, Rioolheffing, Reinigingsrechten, Begraafplaatsrechten, en diverse leges.
   - Kenmerk: Deze heffingen worden verantwoord op het betreffende programma en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Het betreft gedwongen betalingen aan de lokale overheid voor een concrete dienst die individueel wordt bewezen.

Verschil Tussen Gebonden en Ongebonden Heffingen
Het belangrijkste verschil tussen gebonden en ongebonden heffingen is dat bij gebonden heffingen een concrete tegenprestatie van de overheid tegenover de betaling staat. Bij ongebonden heffingen is er geen rechtstreekse concrete tegenprestatie.

Samenvatting
In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens, de geraamde inkomsten en een overzicht van de diverse heffingen besproken. De gemeenteraad stelt belastingverordeningen vast voor de invoering of wijziging van lokale heffingen, die worden uitgevoerd door Gemeentebelastingen Amstelland. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen ongebonden heffingen, waarvan de opbrengsten vrij besteedbaar zijn, en gebonden heffingen, die specifiek worden besteed aan bepaalde diensten.

3.1.1 Tariefsaanpassingen 2023

OZB en overige belastingen

Ongebonden Heffingen: Diverse Belastingen

De ongebonden heffingen, zoals de Onroerende-zaakbelasting (OZB), Roerende-ruimtebelastingen, Hondenbelasting, Toeristenbelasting, Forensenbelasting, Precariobelasting en Reclamebelasting, worden allemaal tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Dit komt doordat deze heffingen niet aan een specifiek begrotingsprogramma zijn gerelateerd. De opbrengsten van deze heffingen zijn vrij besteedbaar.

Onroerende-zaakbelasting (OZB)

Waardestijging WOZ-waarden In 2023 is uitgegaan van een stijging van de WOZ-waarden. De aanzienlijke waardestijging van woningen en niet-woningen in Ouder-Amstel heeft invloed op de inkomsten vanuit de Algemene Uitkering.

Tariefwijzigingen Het OZB-tarief voor zowel woningen als niet-woningen is verhoogd met 12,75%. Ter compensatie van deze lastenverhoging is het tarief voor rioolbelasting verlaagd. De specifieke tariefwijzigingen zijn als volgt:

- Woningen: Het tarief verandert van 0,0693% naar 0,0781%.
- Niet-woningen eigenaren: Het tarief verandert van 0,2595% naar 0,2926%.
- Niet-woningen gebruikers: Het tarief verandert van 0,2247% naar 0,2533%.

Gevolgen van Waardestijging De verwachte toename van de WOZ-waarde bedraagt voor woningen 13,5% en voor niet-woningen 1%. Dit leidt tot een stijging van de inkomsten. Met de tariefstoename resulteert dit in een verwachte aanpassing van de lasten OZB voor woningen met 26,25% en voor niet-woningen met 13,75%.

Correctie op de Algemene Uitkering In de algemene uitkering wordt rekening gehouden met een correctie (aftrek) in relatie tot de ontwikkeling van de WOZ-waarde in de gemeente. Hoe hoger de WOZ-waarde, hoe hoger de aftrek in de algemene uitkering. Dit betekent dat de toename in WOZ-waarde zowel tot een hogere opbrengst als tot een toenemende korting op de algemene uitkering leidt.

Samenvatting

De ongebonden heffingen, waaronder de OZB, worden gerekend tot de algemene dekkingsmiddelen en zijn vrij besteedbaar. In 2023 is de WOZ-waarde aanzienlijk gestegen, wat invloed heeft op zowel de OZB-inkomsten als de algemene uitkering. De OZB-tarieven zijn met 12,75% verhoogd, terwijl de rioolbelasting is verlaagd om de lastenverhoging te compenseren. De verwachte stijging in WOZ-waarde en de tariefwijzigingen leiden tot een aanzienlijke toename van de OZB-lasten voor zowel woningen als niet-woningen. Tegelijkertijd zorgt de hogere WOZ-waarde voor een toenemende korting op de algemene uitkering.

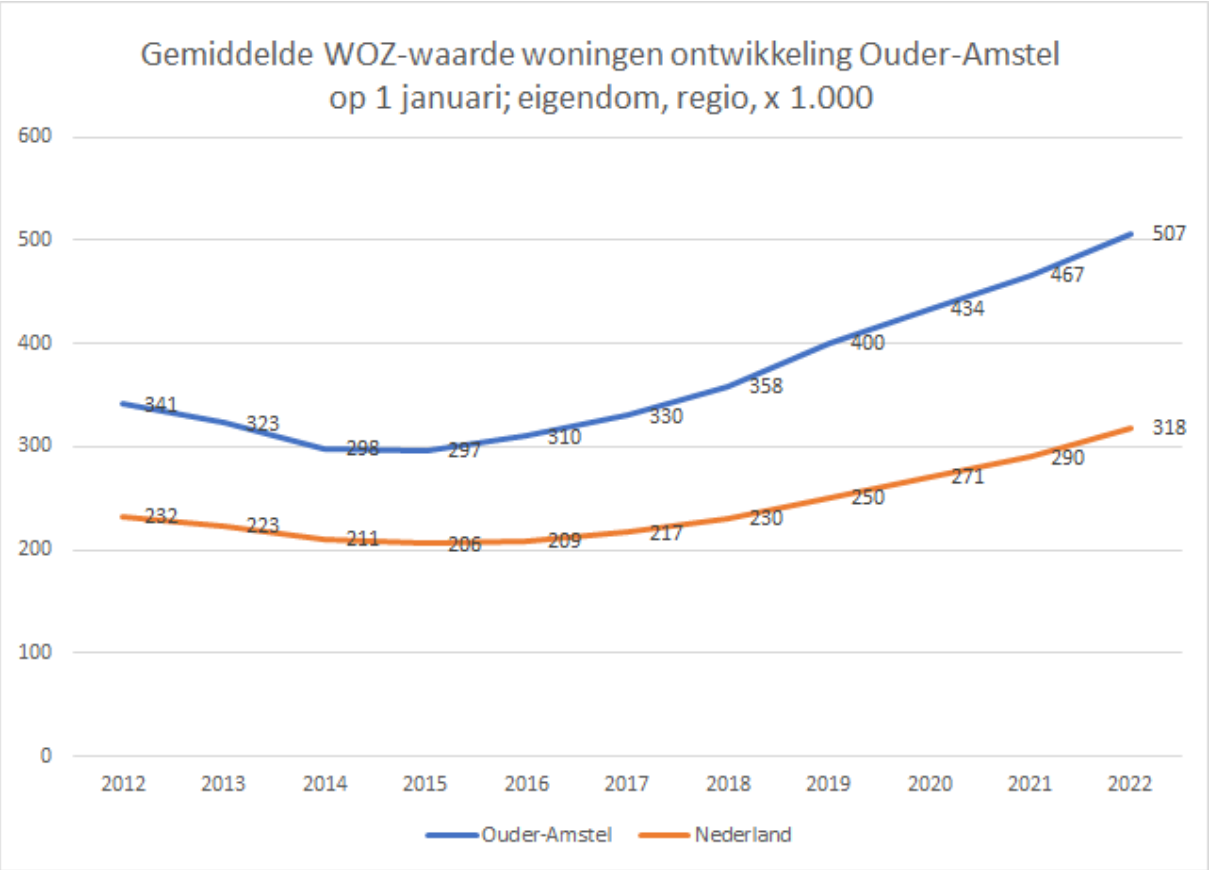

Lokale Heffingen
Ongebonden Heffingen
Toeristenbelasting
De toeristenbelasting wordt in 2023 geïndexeerd met 5,7%. Bij het opstellen van de begroting is besloten de tarieven meer in lijn te brengen met die van Amsterdam. De tarieven zijn als volgt aangepast:

- Per persoon per overnachting: € 9,35 (was € 8,90)
- Voor Bed & Breakfast accommodaties: € 8,30 (was € 7,90)
- Voor kamperen per persoon per overnachting: € 1,05 (was € 1,00)

Forensenbelasting
Forensenbelasting wordt geheven als iemand meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning voor zichzelf of het gezin beschikbaar heeft, terwijl het hoofdverblijf in een andere gemeente is. Deze belasting zorgt ervoor dat tijdelijke bewoners meebetalen aan de voorzieningen van de gemeente.

Het huidige tarief voor forensenbelasting ligt lager dan in omliggende gemeenten. Daarom wordt het tarief stapsgewijs verhoogd over vier jaar. In 2023 betekent dit een extra verhoging van:

- € 76 per woning geschikt voor permanente bewoning
- € 38 per woning niet geschikt voor permanente bewoning

Op deze manier streven we ernaar de tarieven in lijn te brengen met omliggende gemeenten, terwijl we de verhouding tussen de tarieven voor permanente en niet-permanente bewoning behouden. Het tarief voor een woning niet geschikt voor

permanente bewoning bedraagt 50% van het tarief voor woningen geschikt voor permanente bewoning.

Precariobelasting
In 2023 wordt de heffing van precariobelasting ingevoerd voor 2024. Precariobelasting is een belasting waarvan de opbrengst naar de algemene middelen van de gemeente vloeit. Deze belasting kan worden geheven op basis van artikel 228 van de Gemeentewet voor het hebben van voorwerpen onder, op, of boven gemeentegrond bestemd voor de openbare dienst.

Er kan geen belasting worden geheven voor: a. De infrastructuur zoals bedoeld in artikel 7, derde lid, van de Drinkwaterwet b. Een net zoals bedoeld in artikel 20, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 c. Een gastransportnet zoals bedoeld in artikel 39a van de Gaswet d. Werken zoals bedoeld in artikel 38 van de Warmtewet

De invoering van precariobelasting zal met invoeringskosten gepaard gaan.

Reclamebelasting
In 2023 wordt ook de heffing van reclamebelasting ingevoerd. Reclamebelasting, geregeld onder artikel 227 van de Gemeentewet, wordt geheven op openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg. De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De invoering van deze belasting brengt eveneens invoeringskosten met zich mee.

Gebonden Heffingen
Gebonden heffingen, ook wel rechten of voorheen retributies genoemd, omvatten de afvalstoffen- en rioolheffing, reinigingsrechten, begraafplaatsrechten en diverse leges. Deze heffingen worden verantwoord op het betreffende programma en niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Het betreft gedwongen betalingen aan de lokale overheid voor concrete, individueel bewezen diensten.

Samenvatting
De gemeente Ouder-Amstel voert zowel ongebonden als gebonden heffingen uit. Ongebonden heffingen, zoals de OZB, toeristenbelasting, forensenbelasting, precariobelasting, en reclamebelasting, worden gebruikt als algemene dekkingsmiddelen zonder specifieke bestemming. De tarieven voor 2023 zijn aangepast om meer in lijn te komen met omliggende gemeenten en om hogere inkomsten te genereren.

Gebonden heffingen daarentegen worden toegewezen aan specifieke programma's voor concrete diensten en worden niet gebruikt als algemene dekkingsmiddelen. Deze aanpassingen zorgen ervoor dat zowel tijdelijke als permanente bewoners bijdragen aan de kosten van gemeentelijke voorzieningen en diensten.

Leges

Aanpassing Legestarieven
In 2023 is er per abuis deels gewerkt met de legestabel van 2022. Dit leidde ertoe dat in sommige gevallen te hoge en in andere gevallen te lage leges werden gehanteerd voor aanvragen. De onterecht te hoge leges zijn met terugwerkende kracht verlaagd, terwijl de te lage leges ongewijzigd zijn gebleven.

Voor 2024 is een nieuwe legesverordening vastgesteld, gebaseerd op de Omgevingswet. Dit, in combinatie met stijgende kosten voor vergunningverlening, heeft geleid tot een verhoging van de legestarieven voor omgevingsvergunningen.

Rioolheffing

Water- en Rioleringsprogramma 2023-2027

In oktober 2023 heeft de gemeenteraad het Water- en Rioleringsprogramma Ouder-Amstel 2023-2027 (Wrp) vastgesteld. De financiële consequenties van het Wrp zijn opgenomen in de (meerjaren-)begroting en verwerkt in de riool- en waterzorgheffing.

Voor de vaststelling van de rioolheffing is opnieuw uitgegaan van een financieringsstrategie met activering, waarbij grote uitbreidingen aan de baten- of lastenkant niet worden meegerekend. Vanwege de onzekerheden in het tempo en de omvang van de gebiedsontwikkelingen, ontstaat er een bandbreedte in de koers van de rioolheffing. Besloten is om voor de komende jaren uit te gaan van een koers waarin eventuele opbrengsten vanuit deze ontwikkelingen niet zijn meegenomen, en de rioolheffing tweejaarlijks te herzien.

Afvalstoffenheffing

Aanpassing Tarief Afvalstoffenheffing 2023

Het tarief voor de afvalstoffenheffing wordt aangepast om te bereiken dat de opbrengst van de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend wordt. Aangezien dit een gesloten systeem betreft, geeft dit in beginsel geen begrotingsresultaat.

Voor 2023 is het tarief voor afvalverwijdering per huishouden, onder voorbehoud van definitieve vaststelling door de gemeenteraad in december 2022, als volgt:

- Basistarief (vast): €279,83 per huishouden (2022: €256,98)
- Variabel tarief: €0,525 per aanbieding (2022: €0,50)

Het tarief is opgehoogd met €10 naast de 5% prijsindexatie om te komen tot kostendekkende tarieven.

Het gemiddelde tarief voor een meerpersoonshuishouden in Ouder-Amstel is in 2023 €347,56 (2022: €321,48) en voor een éénpersoonshuishouden is het tarief in 2023 €307,13 (2022: €282,98).

De vaststelling van de tarieven is via aparte verordeningen ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. De definitieve vaststelling heeft plaatsgevonden na de vaststelling van de begroting op 10 november 2022.

3.1.2 Uitvoering door Gemeentebelastingen Amstelland

Heffing en Invordering van Belastingen

De heffing en invordering van belastingen, met uitzondering van de leges, voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en De Ronde Venen, worden sinds het begrotingsjaar 2013 uitgevoerd in het samenwerkingsverband "Gemeentebelastingen Amstelland". Zie hiervoor ook de paragraaf 'Verbonden Partijen'.

WOZ-bezwaren

Daar waar jaarlijks bijna 8.000 aanslagen worden opgelegd, is het logisch dat er ook bezwaren volgen. De ingekomen bezwaarschriften hebben voornamelijk betrekking op de verzonden beschikkingen in het kader van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Onderstaand vindt u de ontwikkeling in de bezwaren en beroepen op bezwaar (zitting bij de rechtbank) over de afgelopen jaren.

Woningen / Niet woningen (totaal aantal belaste objecten is ...)					
Jaar	**Aantal bezwaren**	**Gegrond verklaard**	**Ongegrond verklaard / vernietigd**	**Nog in behandeling**	**Aantal beroepen**
2019	211	58	122	7	1
2020	315	92	156	34	2
2021	367	95	197	54	-
2022	287	55	196	17	4
2023	479	135	219	125	4

Kwijtscheldingsbeleid

Inwoners met een laag inkomen kunnen, onder voorwaarden, in aanmerking komen voor kwijtschelding van het betalen van een aantal gemeentelijke heffingen. Kwijtschelding is mogelijk voor de afvalstoffenheffing en de hondenbelasting (alleen het tarief van de eerste hond).

Jaar	Aantal kwijtscheldings verzoeken	Aantal meerjarige kwijtscheldingen	Totaal aantal kwijtscheldings verzoeken
2019	67	208	275
2020	82	209	291
2021	87	189	276
2022	87	173	260
2023	76	182	258

Overzicht gemeentelijke belastingopbrengsten 2023

Belastingopbrengsten Bedrag x € 1.000	R2022	B2023 primitief	Wijziging 1e burap	Wijziging 2e burap	B2023 na wijziging	R2023	%
01. Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	1.626	2.006	-	-	2.006	1.763	12%
Bijdrage huishoudelijk afval per lediging per 2023	-	-	-	-	-	209	
01. Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	1.626	2.006	-	-	2.006	*1.972*	13%
02. Rioolheffing	1.775	1.004	-	-	1.004	*1.249*	8%
03. Rechten begraafplaats	345	204	-	-	204	*131*	1%
04. Leges							
- Burgelijke stand	4	4	-	-	4	*6*	0%
- Huwelijken / registraties	18	14	-	-	14	*21*	0%
- Rijbewijzen	60	85	-	-	85	*64*	0%
- Reisdocumenten	95	30	50	-	80	*87*	1%
- Nationaliteitszaken	36	32	-	-	32	*24*	0%
- Gemeentelijke basisadministraties	17	18	-	-	18	*17*	0%
- Kabels & Leidingen	406	48	-	160	208	*228*	2%
- Vergunningen kabels/leidingen	15	13	-	-	13	*9*	0%
- APV	13	12	-	-	12	*13*	0%

Belastingopbrengsten Bedrag x € 1.000	R2022	B2023 primitief	Wijziging 1e burap	Wijziging 2e burap	B2023 na wijziging	R2023	%
- Loterijen en kansspelen vergunning	-	1	-	-	1	*1*	0%
- Drank en horeca vergunningen	8	4	-	-	4	*9*	0%
- Welstandtoezicht	26	15	-	-	15	*30*	0%
-	2	-	-	-	-	-	0%
05. Omgevingsvergunning (bouwleges)	812	818	-	-	818	*1.248*	8%
06. Onroerendezaakbelastingen							
- OZB woningen	2.280	2.873	-93	-	2.780	*2.823*	19%
- OZB niet-woningen	2.216	2.492	182	-	2.674	*2.790*	19%
- OZB niet-woningen gebruikers dienstjaar	1.453	1.665	161	-	1.826	*1.903*	13%
07. Roerenderuimtebelastingen	13	8	-	-	8	16	0%
08. Forensenbelasting	53	68	-	-	68	*88*	1%
09. Toeristenbelasting	530	576	143	-134	585	*633*	4%
10. Hondenbelasting	28	31	-	-	31	28	0%
11. Parkeeropbrengsten	676	534	150	500	1.184	*1.099*	7%
- Vergunning parkeerontheffingen	41	3	-	-	3	*9*	0%
12. Parkeeropbrengsten Business Park	410	386	89	-	475	*498*	3%
13. Bedrijveninvesteringszone	36	36	-	-	36	*33*	0%
Totaal	**12.992**	**12.976**	**682**	**526**	**14.184**	**15.025**	**112%**

3.1.3 Woonlasten en lokale lastendruk, overige informatie heffingen

Vergelijking Woonlasten met Rest van Nederland

Voor de vergelijking met andere gemeenten in het land maken we gebruik van het jaarlijkse COELO-rapport. Hieronder wordt de ontwikkeling van de afgelopen jaren weergegeven. Ondanks dat de woonlasten voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden in de gemeente Ouder-Amstel licht toegenomen zijn, zijn de woonlasten relatief lager dan in andere gemeentes in Nederland. Dit blijkt uit de lagere ranking in 2023 (243) ten opzichte van 2022 (252).

Overzicht Woonlastenontwikkeling

Belastingdruk 2023	2021	2022	2023
Eigenaar woning / Meerpersoonshuishouden			
Rangnummer Ouder-Amstel	273	252	243
Gemiddelde woningwaarde (peildatum 1-1-2022)	467.000	507.000	564.000
Gemeentelijke belastingen			
OZB	323,63	351,35	440,48
Rioolheffing	258,01	261,62	153,28

Belastingdruk 2023 Eigenaar woning / Meerpersoonshuishouden	2021	2022	2023
Afvalstoffenheffing	310,21	321,48	347,56
Totaal lasten	**891,85**	**934,45**	**941,32**

Conclusie
De afgelopen jaren daalt de gemeente Ouder-Amstel op de ranglijst voor woonlasten van COELO. Het is belangrijk voor de gemeente om deze trend proberen voort te zetten door een evenwicht te vinden tussen de financiering van gemeentelijke diensten en het minimaliseren van de lasten voor de inwoners.

3.1.4 Ontwikkelingen Ouder-Amstel

In het onderstaande overzicht wordt de ontwikkeling van de belangrijkste tarieven in de gemeente in de afgelopen jaren weergegeven (afgerond op 2 decimalen achter de komma).

Heffing	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Onroerende zaakbelasting (OZB)						
OZB woningen Eigenaren	0,08%	0,07%	0,07%	0,07%	0,07%	0,08%
OZB niet-woningen						
- Eigenaren	0,21%	0,25%	0,27%	0,26%	0,26%	0,29%
- Gebruikers	0,25%	0,21%	0,23%	0,23%	0,22%	0,25%
Afvalstoffenheffing (vastrecht)						
Twee- of meerpersoonshuishoudens	190,92	256,55	295,02	310,21	321,48	347,56
Eenpersoonshuishouden	160,44	221,63	259,57	274,15	282,98	307,13
Toeristenbelasting						
Kamperen, B&B, particulier, per overnachting	0,86	0,88	0,89	0,91	1,00	1,05
B&B/kleinschalige accommodaties (tot 10 kamers)					7,90	8,30
Hotel per overnachting	3,85	3,94	6,56	7,90	8,90	9,35
Forensenbelasting						
Voor permanente bewoning geschikte woning	125,65	128,54	130,47	132,69	134,55	217,28
Niet voor permanente bewoning geschikte woning	62,90	64,35	65,32	66,43	67,36	108,73
Overige heffingen						
Reinigingsrecht (vastrecht excl. BTW)	186,12	256,55	295,02	310,21	310,21[1]	330,28
Rioolrecht < 300 m3	277,80	284,19	268,45	258,01	261,62	153,28
Hondenbelasting per hond	72,24	73,90	75,01	76,32	77,39	81,26

Belastingdruk 2023

Hieronder vindt u de opstelling van de belastingdruk 2023 in vergelijking met die van 2022 voor een 'gemiddelde woning meerpersoonshuishouden' in de gemeente Ouder-Amstel, op basis van de vastgestelde tarieven tegen de begrote WOZ-waarde, zoals opgenomen in de begroting.

[1] [Opmerkingenthread]

U kunt deze opmerkingenthread lezen in uw versie van Excel. Eventuele wijzigingen aan de thread gaan echter verloren als het bestand wordt geopend in een nieuwere versie van Excel. Meer informatie: https://go.microsoft.com/fwlink/?linkid=870924

Opmerking:
310,21 of 321,48, zie ook woonlastentabel??? 20240627

Belastingdruk 2023	2021	2022	2023
Eigenaar woning / Meerpersoonshuishouden			
Rangnummer Ouder-Amstel	273	252	243
Gemiddelde woningwaarde (peildatum 1-1-2022)	467.000	507.000	564.000
Gemeentelijke belastingen			
OZB	323,63	351,35	440,48
Rioolheffing	258,01	261,62	153,28
Afvalstoffenheffing	310,21	321,48	347,56
Totaal lasten	**891,85**	**934,45**	**941,32**

De toename van de lasten in 2023 voor de gemiddelde eigenaar van een woning met een meerpersoonshuishouden, bedraagt hiermee circa € 6,87. Dit komt overeen met een stijging ten opzichte van 2022 van circa 0,7%.

Kostendekkendheid Rioolheffing 2023	
Kosten taakvelden	1.009
Inkomsten taakvelden	-
Netto lasten taakvelden	**1.009**
BTW	181
Overhead	185
Totale lasten	**1.374**
Opbrengsten heffingen	1.131
Onttrekking voorziening vervanging riolering	**-243**

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing 2023	
Kosten taakvelden	1.613
Inkomsten taakvelden	134
Netto lasten taakvelden	**1.479**
BTW	293
Overhead	238
Totale lasten	**2.011**
Opbrengsten heffingen	1.972
Effect product afval	**-39**
Onttrekking egalisatievoorziening Afvalstoffeninzameling	39
Effect rekeningresultaat	**-**

Kostendekkendheid Leges 2023	
Kosten taakvelden	1.315
Inkomsten taakvelden	-
Netto lasten taakvelden	**1.315**
BTW	69
Overhead	442
Totale lasten	**1.826**
Opbrengsten heffingen	1.756
Tekort	**-71**

3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1 Algemeen

Bedrijfsvoering in Ouder-Amstel

Bedrijfsvoering omvat alle activiteiten die de gemeentelijke organisaties in staat stellen om duurzaam te presteren en maatschappelijke waarde te creëren. Hieronder vallen onder andere personeelsbeleid, huisvesting, informatievoorziening en ICT, inkoop, en de planning en control cyclus. Een effectieve bedrijfsvoering is essentieel voor het uitvoeren van de primaire taken en bedrijfsprocessen en het behouden van controle.

In Ouder-Amstel wordt de uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken voornamelijk verzorgd door de organisatie Duo+. Het doel hiervan is om de organisatie van Duo+ steeds verder te verbeteren in relatie tot die van de gemeente. Hierbij wordt gestreefd naar zo efficiënt en doelmatig mogelijke administratieve en beheersprocessen. Het uiteindelijke streven is naar een bedrijfsvoering van hoge kwaliteit, kostenbeperking ('beter voor minder') en verminderde kwetsbaarheid.

Voor specifieke ontwikkelingen op alle aspecten van de bedrijfsvoering wordt verwezen naar Programma 4, Bedrijfsvoering, onderdeel Overhead. Dit programma richt zich op het continu verbeteren en optimaliseren van de bedrijfsvoering om zo de gemeentelijke dienstverlening te versterken en te waarborgen.

3.2.2 Organisatie ontwikkeling - Afdeling bedrijfsvoering

Verbetering van Bedrijfsvoering in Ouder-Amstel

Het jaar 2023 stond voor onze gemeente in het teken van opbouwen en uitwerken, vooral op het gebied van bedrijfsvoering. Hoewel de basis van onze bedrijfsvoering is ondergebracht bij Duo+, bleek de aansluiting tussen de processen voor personeelsbeheer, financiën, ICT, en andere aspecten en de dagelijkse werkzaamheden van onze beleidsorganisatie niet optimaal te zijn. Dit leidde ertoe dat taken zoals accommodatiebeleid en -beheer, subsidieverlening en financieel beheer op een oneigenlijke en weinig efficiënte wijze werden uitgevoerd door medewerkers die daarvoor niet primair waren aangenomen.

Om deze uitdagingen aan te pakken, is in 2022 binnen onze gemeente de afdeling bedrijfsvoering geïntroduceerd. Het doel was niet om de basisprocessen binnen Duo+ terug te halen naar onze gemeente, maar om de aansluiting tussen deze processen en de beleidsorganisatie zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. In 2023 is de in de begroting opgenomen formatieruimte binnen de afdeling bedrijfsvoering ingevuld door middel van werving en selectie van vaste medewerkers, waaronder het afdelingshoofd bedrijfsvoering dat in november haar debuut mocht maken. Onder leiding van dit afdelingshoofd zal de ondersteuningsbehoefte van de beleidsorganisatie verder worden geïnventariseerd en geconcretiseerd in de overdracht van taken. Uit de eerste analyses blijkt al dat het versterken van de ondersteunende organisatie zal leiden tot beperking van structurele inhuur vanwege capaciteitstekorten en het uitstellen of afstellen van beleidsproducten. Dit is een belangrijke stap voorwaarts in het efficiënter en effectiever maken van onze bedrijfsvoering, met als uiteindelijk doel om de dienstverlening aan onze inwoners te verbeteren.

3.2.3 Organisatie-ontwikkeling - Groei gemeente

Beleidsplan voor Groei en Ontwikkeling

Als gemeente hebben we ons al geruime tijd ingezet voor groei, en we streven ernaar om de komende jaren stevig te blijven groeien. Deze groei zal zich manifesteren in een aanzienlijke toename van zowel het aantal inwoners als het (maatschappelijk) vastgoed. Dit heeft aanzienlijke implicaties voor ons begrotingsbeeld. Niet alleen zullen de inkomsten stijgen door hogere OZB-opbrengsten, een verhoogde algemene uitkering en meer inkomsten uit parkeren en toeristenbelasting, maar ook zullen de uitgaven toenemen, bijvoorbeeld vanwege de noodzaak om nieuwe openbare ruimtes te beheren en te onderhouden.

In 2022 zijn er beslissingen genomen omtrent aanpassingen aan de organisatie, welke ook in 2023 en daarna doorwerken. Deze aanpassingen zijn conform opgenomen in deze begroting. Er zal op termijn extra inzet vanuit Duo+ nodig zijn, en dit zal stapsgewijs gelijklopen met de groei en zorgvuldig in kaart worden gebracht. Mocht blijken dat deze extra inzet niet kan worden opgelost door het stellen van prioriteiten, dan zal er in de kadernota en/of begroting een voorstel worden opgenomen voor extra formatie voor Duo+.

De geraamde extra formatiekosten zijn structureel van aard. Deze formatie zal uiteindelijk, nadat de groei fysiek gerealiseerd is, worden geïntegreerd in de reguliere

formatie die passend is voor een gemeente met uiteindelijk circa 30.000 inwoners. De eerste berekeningen laten zien dat de groei van de gemeente, en daarmee de gemeentelijke inkomsten, gelijke tred houden met de groei van de gemeentelijke bedrijfsvoering in al haar facetten.

Voor het realiseren van de benodigde onderwijs- en andere maatschappelijke voorzieningen is in 2023 een conceptbeleidsplan ontwikkeld. Hierin is een financieel plan op hoofdlijnen opgenomen, dat als leidraad zal dienen bij het verwezenlijken van onze ambities voor groei en ontwikkeling.

3.2.4 Stafbureau Duo+

Informatieveiligheid en Datalekken: Overzicht en Maatregelen

In het Stafbureau Duo+ zijn verschillende disciplines samengevoegd, waaronder de functies AVG/CISO (Algemene Verordening Gegevensbescherming/Chief Information and Security Officer), Inkoop, en de Verbijzonderde Interne Controle functie.

De informatieveiligheidsorganisatie is verantwoordelijk voor het overzien van de maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de eisen van privacy en informatieveiligheid. Implementatie van deze maatregelen vindt plaats in lijn met de organisatiestructuur, veelal binnen het team I&A. Het belang van informatieveiligheid neemt toe, wat vraagt om verdere ontwikkeling van expertise en uitvoering van nieuwe werkzaamheden. In 2023 zijn er binnen Duo+ voor de gehele organisatie 41 datalekken en 84 veiligheidsincidenten gemeld bij de FG (Functionaris voor Gegevensbescherming) en CISO. Van deze meldingen zijn 8 datalekken gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens en 17 aan de betrokkenen. Om het aantal meldingen van veiligheidsincidenten zo laag mogelijk te houden, wordt ingezet op het vergroten van bewustzijn bij medewerkers over onder andere phishing, het correct volgen van procedures, en het aanscherpen van toegangscontroles tot systemen en fysieke ruimten. Er worden themaweken georganiseerd, zoals de 'Week van de Informatieveiligheid', waarin voorlichting wordt gegeven over informatieveiligheid en AVG-gerelateerde zaken. Ook worden er regelmatig PEN-tests uitgevoerd om extra beveiligingsmaatregelen te identificeren en te implementeren. Het personeel wordt getraind en er wordt gewerkt aan een groter bewustzijn, waarbij ook managementteams en bestuurders worden betrokken. Jaarlijkse evaluaties zoals de ENSIA-evaluatie en audits volgens de Wet politiegegevens worden met goed gevolg afgerond om te waarborgen dat aan de geldende normen en wetgeving wordt voldaan.

Dienstverleningsovereenkomst (DVO)

Om te kunnen sturen op de gewenste dienstverlening in relatie tot de bij te dragen kosten zijn eind 2022 de DVO’s geactualiseerd en is er een aparte DVO voor het Stafbureau. De DVO's krijgen een looptijd van vier jaar, analoog aan de collegeperiodes. Daarnaast wordt er per afdeling een werkplan gemaakt die jaarlijks wordt geactualiseerd. Dit werkplan geeft zicht op de specifieke dienstverlening per afdeling.

Verbijzonderde Interne Controle (VIC)

3.2.5 Rechtmatigheid

Vanaf 2023 legt het college verantwoording af over de rechtmatigheid. In het jaarrekeningdeel is de rechtmatigheidsverantwoording van het college opgenomen. De accountant controleert de getrouwheid van die verantwoording. In deze paragraaf lichten we de afwijkingen toe.

Goedkeuringstolerantie en rapportagegrens
In de financiële verordening van de gemeente is vastgelegd dat het college aan de raad rapporteert over afwijkingen. De rapportagegrens bedraagt € 75.000. Dit percentage wordt jaarlijks vsatgelegd in de kadernota.

Het college rapporteert in deze paragraaf over de geconstateerde rechtmatigheidsfouten groter dan € 75.000.

Begrotingsrechtmatigheid
In de geactualiseerde "Financiële verordening 2023 Gemeente Ouder-Amstel" heeft de gemeenteraad vastgelegd welke begrotingsonrechtmatigheden zijn toegestaan.

	Begrotingscriteria opgenomen in artikel 12 van de "Financiële verordening 2023 Gemeente Ouder-Amstel"
12.1	Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door de Gemeenteraad geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheer handelingen tot stand moeten zijn gekomen;
12.2	Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
12.3	Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
12.3 a	Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
12.3 b	Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
12.3 c	De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage of apart raadsvoorstel.
12.4	Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de Gemeenteraad, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

In onderstaande tabel vindt u een toelichting op de overschrijding van de lasten; begrotingsonrechtmatigheden boven de rapportagegrens van € 75.000:

Programma-thema	**Verwijzing artikel Financiële verordening 2023**	**Bedrag in € 1.000**
Ruimte-Wonen en Ruimte	Artikel 12.3 a (staan inkomsten tegenover) en 12.4 (Bestaand beleid)	246
Ruimte-Overig	Artikel 12.4 (Bestaand beleid)	53
Totaal programma Ruimte		**299**
Bedrijfsvoering-Bestuur en communicatie	Artikel 12.4 (Bestaand beleid)	95
Bedrijfsvoering-Algemene dekkingsmiddelen	Artikel 12.4 (Bestaand beleid)	206

Programma-thema	Verwijzing artikel Financiële verordening 2023	Bedrag in € 1.000
Bedrijfsvoering-Overig	Artikel 12.4 (Bestaand beleid)	-118
Totaal programma Bedrijfsvoering		**183**
Totaal geaccepteerde begrotingsonrechtmatigheden		**482**

Voorwaardencriterium
Afwijkingen boven de rapportagegrens van € 75.000:

Proces	Bevinding	Bedrag in € 1.000
Inkoop en aanbesteding	De beleidsadviseur voor rioleringsbeleid is sinds 2020 meermaals ingehuurd. In eerste instantie meervoudig uitgevraagd, de totale kosten tot en met 2023 overschrijden het Europese aanbestedingsbedrag.	108
Inkoop en aanbesteding	Inhuur van een bestuursadviseur en als beleidsmedewerker economie ter vervanging in verband met zwangerschap en vertrek van medewerkers.	119
Inkoop en aanbesteding	Inhuur op het gebied van stedelijke ontwikkeling dat het Europese aanbestedingsbedrag overschrijdt.	187
Inkoop en aanbesteding	Beleidsadviseur programma sociaal, de inhuur is meervoudig aanbesteed echter door verlengingen overschrijden we het Europese aanbestedingsbedrag.	239
Inkoop en aanbesteding	Inhuur van diverse ondersteunende medewerkers ingezet zonder aanbesteding of meervoudige aanbesteding	271
Inkoop en aanbesteding	Na meervoudige aanbesteding van projectmanagement is door verlenging van de opdracht het Europese aanbestedingsbedrag overschreden.	139
Inkoop en aanbesteding	Inhuur van diverse ondersteunende medewerkers met overschrijding van het Europese aanbestedingsbedrag.	159
Inkoop en aanbesteding	Inhuur van diensten voor de afvalstromen, deels aanbesteed en deels niet aanbesteed en verlengd en daarmee het Europese aanbestedingsbedrag overschrijdend.	94
Inkoop en aanbesteding	Meervoudige aanbesteding ter vervanging van armaturen, deze wordt steeds gegund aan dezelfde leverancier en komt daarmee boven het Europese aanbestedingsbedrag.	98
Inkoop en aanbesteding	Enkelvoudige aanbesteding van een interim projectleider met verlenging en daarmee het Europese aanbestedingsbedrag overschrijdend.	143

Beheersing van Externe Inhuur: Aanbesteding Brokersdienstverlening
In de afgelopen jaren is de inhuur van externe medewerkers vaak de oorzaak geweest van onrechtmatigheid. Het is vaak moeilijk om vooraf in te schatten hoelang externe deskundigheid nodig is, en de krappe arbeidsmarkt maakt het aantrekken van eigen personeel eveneens lastig. Inhuur zal de komende jaren nog steeds nodig zijn.

Om de inhuur beter te reguleren, hebben we een aanbestedingstraject gevolgd voor de "brokersdienstverlening". Deze brokers fungeren als een soort makelaar die geschikte kandidaten zoekt voor de opdrachtgever. Naast het selecteren van geschikte kandidaten,

waarborgt de broker dat de dienstverlening fiscaal correct verloopt, zowel volgens de aanbestedingsregels als de fiscale regels voor zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers).

Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk via de broker in te huren. Hoewel afwijkingen mogelijk zijn, kan dit leiden tot onrechtmatigheden. Door deze aanpak proberen we onrechtmatigheden die in 2023 zijn ontstaan in de toekomst te beperken en te voorkomen.

3.2.6 Wet open overheid

Implementatie van de Wet open overheid (Woo)
In de openbaarheidsparagraaf van de Wet open overheid (Woo) is vastgelegd dat bestuursorganen jaarlijks in de begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens met betrekking tot de uitvoering van deze wet.

De Woo, die op 1 mei 2022 de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) heeft vervangen, legt de nadruk op transparantie door middel van actieve openbaarmaking van informatie. Het doel is om de informatiehuishouding te verbeteren en op orde te brengen. Zaakgericht werken is een instrument dat kan bijdragen aan het bereiken van deze doelen.

Bij de implementatie van de Woo werken we samen met de gemeenten Diemen, Uithoorn en Duo+. Deze samenwerking stelt ons in staat om efficiënter en effectiever te werk te gaan en gezamenlijke doelen te bereiken op het gebied van transparantie en informatiebeheer.

3.2.7 Borgen Zaakgericht werken

Wat willen we bereiken?	Borgen zaakgericht werken in de vier organisaties
Wat willen we ervoor doen?	Digitaal werken ontwikkelt zich in hoog tempo en hier moet goed op ingespeeld worden. Duo+ heeft hierbij de verantwoordelijkheid om kennis te delen, taken in te richten en te adviseren over de werkprocessen om de archieven kwalitatief op orde te krijgen en te houden. Daarnaast hebben alle organisaties een eigen verantwoordelijkheid om zaakgericht te werken en er voor te zorgen dat er geen achterstanden ontstaan. In 2020 vielen alle vier de organisaties onder verzwaard toezicht in het kader van het interbestuurlijk toezicht (IBT). De afspraak is dat zaakgericht werken ook in 2023 en verder volledig geborgd is en blijft in de vier organisaties.

Wat is de stand van zaken?	Het programma Zaakgericht Werken is geïntensiveerd en inmiddels ook gekoppeld aan de invoering van de Woo en Wmebv (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer). Met dit programma wordt organisatie breed het belang onder de aandacht gebracht van het zaakgericht werken en met de twee nieuwe wetten Woo en Wmevb ook grotendeels verplicht wordt. In 2022 is het programma Zaakgericht Werken hernoemd tot het programma 'Informatiehuishouding op orde' en is er een stuurgroep aangesteld met de directeur Bedrijfsvoering als linking pin naar de programmanager. De rijksbijdrage voor de Wet open overheid is opgenomen in de begroting van Duo+, dit ter financiering van een kwaliteitsteam informatiehuishouding. Het kwaliteitsteam is in het tweede kwartaal bemenst en bestaat uit een regievoerder, een informatiemanager, een procesmanager en een projectmanager Wet open overheid. Verder komt hiervoor nog formatieuitbreiding bij postintake en archief (team Interne Dienstverlening). Het kwaliteitsteam moet meer zwaarte, daadkracht en beslisvermogen opleveren waarbij het voor iedere medewerker van de organisaties duidelijk is dat zaakgericht werken geen vrijblijvende keuze is maar een verplichting. Hiermee komt het archiefbeheer ook beter onder controle. In het vierde kwartaal heeft het programma hindernissen ondervonden door wegvallen van bemensing en afstemming binnen het programma zelf. Inmiddels is er een nieuwe projectleider en trekt het programma samen op het project vervanging Zaaksysteem. In het eerste kwartaal van 2024 wordt het programma herijkt en de bemensing op orde gemaakt.

3.2.8 Bedrijfsvoering Duo+

3.2.8.1 Interne Dienstverlening

Postintake en Archief

In 2020 is er een kritisch rapport verschenen van de provincie over het archiefbeheer in relatie tot zaakgericht werken binnen onze gemeente en drie andere organisaties. Dit rapport benadrukte met name de problemen met het digitale archief en informatiebeheer. Als reactie hierop is er een plan van aanpak opgesteld om deze kwetsbaarheden aan te pakken en het niveau van archiveren te verbeteren. In 2023 is er voortgang geboekt in het wegwerken van de archiefachterstanden, zowel fysiek als digitaal. Dit heeft geleid tot lege archiefruimten die nu beschikbaar zijn voor andere doeleinden. Hoewel er vooruitgang is geboekt, geven steekproeven aan dat er nog verbeteringen nodig zijn. Het plan van aanpak heeft vertraging opgelopen door arbeidsmarktkwesties, maar we streven ernaar om het project in 2024 af te ronden. Met de komst van de Wet open overheid (Woo) blijft archivering een belangrijk aandachtspunt voor onze gemeente.

Servicedesk

Sinds 2022 onderzoeken we de mogelijkheid om een Servicedesk voor de gehele bedrijfsvoering in te richten. Dit zou kunnen bijdragen aan een efficiëntere dienstverlening. Hoewel er stappen zijn gezet in de onderlinge taakverdeling tussen verschillende afdelingen, is dit proces nog niet afgerond vanwege hoge werkdruk.
De applicatie Topdesk wordt ingezet als selfserviceportal voor interne dienstverlening, waardoor medewerkers zelf meldingen kunnen maken en extra informatie kunnen vinden. Hoewel deze applicatie veel mogelijkheden biedt, is er nog aandacht nodig voor het gebruik ervan in onze gemeenten. Daarnaast heeft de toegenomen wisseling van medewerkers geleid tot een hogere werkdruk, wat vraagt om aandacht in het

onboardingprogramma van 2024. Budget is beschikbaar gesteld om de formatie van de Servicedesk uit te breiden in 2024, met een focus op P&O.

Facilitair
In 2023 is er ondanks personele uitdagingen veel werk verzet binnen het facilitaire team, waaronder de ondersteuning van vluchtelingenlocaties. Door flexibiliteit van medewerkers en ondersteuning vanuit andere clusters is de basisdienstverlening gehandhaafd, maar sommige zaken zijn uitgesteld naar 2024. Er is budget beschikbaar gesteld voor ziektevervanging en inhuur in 2024, maar het vinden van geschikte vervanging is een uitdaging vanwege de huidige arbeidsmarkt.

3.2.9 P&O

De Wet Banenafspraak heeft tot doel om meer mensen met een arbeidsbeperking aan werk te helpen bij reguliere werkgevers. De DUO-werkgevers streven ernaar om al in 2024 aan hun quota te voldoen, nog voor de wettelijke Quotumwet geactiveerd wordt. In 2022 heeft het DBR een gezamenlijke visie op inclusie en diversiteit vastgesteld, en vanaf juni 2023 hebben de DUO-organisaties individueel de verantwoordelijkheid gekregen om deze visie verder vorm te geven. P&O monitort jaarlijks de voortgang op dit gebied, maar de DUO-organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor het behalen van resultaten op de Wet banenafspraak en voor het creëren van een inclusieve en diverse werkomgeving. P&O ondersteunt de organisaties hierbij door een toolkit te ontwikkelen en een werkgroep Banenafspraak beschikbaar te stellen voor advies en ondersteuning.

De gemeente Ouder-Amstel voelt een grote verantwoordelijkheid om mensen uit de doelgroep van de Wet Banenafspraak op te nemen in haar organisatie. In de komende periode zal er daarom veel aandacht worden besteed aan het uitwerken van de visie naar concrete maatregelen en beleid.

3.2.10 Beleidsindicatoren Besluit Begroting en Verantwoording

Onderstaand de indicatoren gebaseerd op 14.276 inwoners (inwonerstand per 01-01-2023).

Indicator	Eenheid	Ouder-Amstel	Bron	Beschrijving
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	3,12	Ouder-Amstel	Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat (exclusief griffie) voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. Deze indicator is exclusief de formatie die ondergebracht is binnen Duo+.
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2,64	Ouder-Amstel	Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. Dit getal is berekend door het gemiddelde te nemen van de bezetting per 1 januari en per 31 december.
Apparaat-kosten / overhead	Kosten per inwoner	€ 620	Ouder-Amstel	Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.
Externe Inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	51,6%	Ouder-Amstel	Onder externe inhuur wordt verstaan het uitvoeren van werkzaamheden door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. Voor het programma Gebiedsontwikkeling en Ruimte wordt er extern ingehuurd, op basis van onder andere anterieure overeenkomsten is een deel van deze kosten verhaalbaar.

Indicator	Eenheid	Ouder-Amstel	Bron	Beschrijving
Overhead	% van de totale lasten	15,5%	Ouder-Amstel	Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De definitie omvat naast alle loonkosten van de met name genoemde zogenaamde PIOFACH-functies in de definitie van 'Vensters voor Bedrijfsvoering', ook de ICT kosten van alle PIOFACH-systemen, alle huisvestingskosten, de uitbestedingskosten bedrijfsvoering en naar rato de rentekosten die niet zijn toe te delen aan de taakvelden in het primaire proces.

In onderstaande tabel is de exploitatie van het onderdeel overhead verder uitgewerkt.

Overhead Bedrag x € 1.000	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Algemene lasten	707	860	1.048
Inkoop	115	154	139
Huisvesting	652	918	776
Management en secretariaat	908	1.321	1.431
Duo+ (overhead)	3.768	5.414	5.139
Doorberekening overhead	352	361	319
Totaal overhead	**6.502**	**9.028**	**8.852**

3.3 Treasury

3.3.1 Algemeen

Deze paragraaf biedt de raad inzicht in het treasurybeleid en het risicobeheer van de financieringsportefeuille, waarbij de kaders van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) worden gerespecteerd. Het beleid omvat onder meer rentelasten, renteresultaat, toerekening van rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden, en financieringsbehoeften.

De Wet Fido

De Wet Fido heeft als hoofddoel het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de treasuryfunctie. Het stelt eisen aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm om de renterisico's van zowel kortlopende als langlopende schulden te begrenzen. Gemeenten zijn verplicht twee treasury-instrumenten te hanteren: het vaststellen van een treasurystatuut door de gemeenteraad en het opnemen van een financieringsparagraaf in de gemeentebegroting en -rekening.

Interne ontwikkelingen

Intern richt het treasurybeleid van de gemeente Ouder-Amstel zich op financiering met eigen vermogen waar mogelijk. Bij ontoereikende liquide middelen worden kasgeldleningen aangetrokken, gevolgd door langlopende leningen indien nodig. In 2023 is voor het eerst een langlopende lening van 10 miljoen afgesloten om te voorzien in de financieringsbehoefte. Voor 2024 en 2026 wordt verwacht dat investeringen in scholen extra financieringsbehoeften van respectievelijk 15 miljoen en 12 miljoen met zich meebrengen, waarvoor nieuwe langlopende leningen worden afgesloten. De bijbehorende financieringslasten zijn opgenomen in de begroting, waarbij wordt gerekend met een rentepercentage van 2,5%.

Externe ontwikkelingen
Bij externe ontwikkelingen waren de rentetarieven in 2023 sterk wisselend. Voor de begroting is uitgegaan van een rentepercentage van 2,5% voor langlopende leningen, wat als voldoende wordt beschouwd. De feitelijke rentetarieven zullen afhangen van factoren zoals de looptijd, gestelde zekerheden en de economische conjunctuur op het moment van lenen.

3.3.2 Rentevisie
De rente blijft nog steeds relatief laag als gevolg van het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB), hoewel deze niet meer zo laag is als voorheen. Banken kunnen tegen redelijke voorwaarden geld lenen bij de ECB en dit vervolgens gebruiken om kredieten te verstrekken aan bedrijven en consumenten. Voor Ouder-Amstel heeft de stijgende rente een negatief effect, omdat voor toekomstige investeringen leningen moeten worden aangetrokken. In 2023 is er een langlopende lening afgesloten om aan de liquiditeitsbehoefte te voldoen. Gezien de nog steeds relatief lage rentestanden kiezen we ervoor om langlopende leningen af te sluiten met een lange rentevaste periode. Bij leningen die verband houden met specifieke investeringen wordt ook rekening gehouden met de levensduur van die investeringen bij de keuze van de rentevaste periode.

3.3.3 Risicobeheer
Met betrekking tot het risicobeheer geldt dat het uitzetten van middelen alleen is toegestaan via "schatkistbankieren". Dit systeem is per 1 januari 2014 ingevoerd, waardoor overtollige liquide middelen niet langer bij commerciële banken kunnen worden gestald. In plaats daarvan moeten ze worden gedeponeerd bij het Rijk, tegen een minimale rentevergoeding.

In het kader van het risicobeheer worden vier soorten risico's onderscheiden:

1. Renterisico: Dit risico heeft betrekking op de mogelijkheid van verlies als gevolg van renteschommelingen.
2. Kredietrisico: Dit risico ontstaat wanneer een tegenpartij niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.
3. Liquiditeitsrisico: Dit risico verwijst naar de kans dat een organisatie niet in staat is om aan haar betalingsverplichtingen te voldoen.
4. Koersrisico: Dit risico treedt op bij blootstelling aan valutaschommelingen, wat kan leiden tot verliezen bij het omzetten van vreemde valuta naar de eigen valuta.

Renterisiconorm
De renterisiconorm, zoals vastgesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido), heeft als doel te voorkomen dat bij herfinanciering en/of renteherziening van leningen bij (aanzienlijk) hogere rentestanden grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. Deze norm beperkt de budgettaire risico's door te stellen dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van de totale lasten van de begroting.

Voor langlopende leningen wordt het renterisico berekend door te bepalen welk deel van de leningen in enig jaar moet worden geherfinancierd of waar op grond van de leningvoorwaarden de rente eenzijdig door de tegenpartij kan worden herzien. De wet stelt criteria voor de berekening van dit risico, zoals vastgelegd in de definitie van de renterisiconorm.

In Ouder-Amstel wordt geen tot beperkt gebruik gemaakt van geldleningen, waardoor er in de jaarrekening geen of beperkt sprake is van renterisico met betrekking tot langlopende schuldposities. De renterisiconorm speelt daarom nog geen rol in Ouder-Amstel.

Voor korte termijn financiering wordt het renterisico beperkt door de kasgeldlimiet, die beperkingen oplegt aan financiering van uitgaven met kortlopende leningen. Volgens de Wet Fido bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% van de omvang van de begroting. Zolang deze limiet niet overschreden wordt, blijft de gemeente binnen de gestelde grenzen.

Kasgeldlimiet	1ste kwartaal	2de kwartaal	3de kwartaal	4de kwartaal
1. Toegestane kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal 2023	43.554	43.554	43.554	43.554
- in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
- in bedrag	**3.702**	**3.702**	**3.702**	**3.702**
2. Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-
Schuld in rekening-courant	-	-	-	-
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-
Totale omvang van de vlottende schuld	**-**	**-**	**-**	**-**
3. Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	251	251	251	252
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	8.371	13.743	16.666	14.558
Totale omvang van de vlottende omvang	**8.622**	**13.994**	**16.917**	**14.810**
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld (2)-(3)	-8.622	-13.994	-16.917	-14.810
Toegestane kasgeldlimiet (1)	3.702	3.702	3.702	3.702
Ruimte (+)/Overschrijding (-) = (1)-(4)	**12.324**	**17.696**	**20.619**	**18.512**

Kredietrisico

Met de invoering van het verplichte schatkistbankieren zijn kredietrisico's bij het uitzetten van een overschot aan liquide middelen niet langer relevant. Dit komt doordat overtollige liquide middelen niet meer bij commerciële banken kunnen worden uitgezet, maar bij het Rijk moeten worden gedeponeerd.

In het verleden heeft de gemeente garanties verstrekt aan de Woningstichting Ouder-Amstel (nu Eigen Haard) en de exploitant van verzorgingshuizen (Woonzorg Nederland en particulieren). De verplichtingen die hieraan verbonden waren, zijn overgenomen door respectievelijk de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (voor instellingen) en de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (voor particulieren). De gemeente fungeert slechts als achtervang op het moment dat een van deze stichtingen in financiële problemen komt.

Daarnaast staat de gemeente (gedeeltelijk) borg voor een beperkt aantal geldleningen van lokale sportverenigingen. Het risico hiervan is beperkt omdat de geldgever extra zekerheden heeft geëist.

Liquiditeitsrisico
Het beheersen van liquiditeitsrisico's omvat het regelmatig opstellen van beperkte liquiditeitsprognoses. Deze prognoses worden gebruikt om verschillende zaken te bepalen, zoals:

1. Aanpassing van geraamde rentebaten: De prognoses helpen bij het bepalen van de noodzaak tot aanpassing van de in de begroting geraamde rentebaten. Als de werkelijke liquiditeitspositie afwijkt van de verwachte, kan dit leiden tot aanpassingen in de begroting om de rentebaten in lijn te brengen met de werkelijke situatie.
2. Noodzaak tot het aantrekken van geldleningen: Door de liquiditeitsprognoses te analyseren, kan worden vastgesteld of er behoefte is aan het aantrekken van geldleningen. Als de prognoses aangeven dat er een tekort aan liquide middelen zal zijn in de toekomst, kan het nodig zijn om tijdig geldleningen aan te trekken om aan de financiële verplichtingen te voldoen.

Door deze regelmatige liquiditeitsprognoses kunnen risico's beter worden beheerst en kan de gemeente tijdig reageren op veranderingen in haar financiële positie.

Koersrisico
KoersrisicoKoersrisico’s bij beleggingen in aandelen worden op grond van de Wet Fido beperkt, omdat uitzettingen in de vorm van aandelen niet zijn toegestaan. Alleen deelnemen in ondernemingen uit hoofde van de publieke taak is geoorloofd. Ouder-Amstel is, samen met de meeste andere gemeenten, aandeelhouder van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Koersrisico’s zijn hierbij niet aan de orde.

3.3.4 Gemeentefinanciering
De gemeente past het omslagstelsel toe, wat betekent dat er geen directe koppeling is tussen individuele investeringen en de financiering ervan. De omslagrente wordt toegewezen aan de taakvelden en verdeeld op basis van de boekwaarde van vaste activa per 1 januari van elk jaar. Dit zorgt voor een evenredige verdeling van de financieringskosten over de verschillende activiteiten van de gemeente. Over het algemeen worden de gemeentelijke activiteiten gefinancierd met eigen middelen.

3.3.5 Relatiebeheer
De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is al vele jaren de huisbankier van de gemeente. Alle geldstromen tussen het Rijk en de gemeenten lopen via een rekening bij de BNG.

3.3.6 Kasbeheer
Het kasbeheer omvat het beheer van de geldstromen en de daaruit voortvloeiende saldi. Op de lopende rekening wordt het saldo aangehouden voor het dagelijkse betalingsverkeer. Vanaf 2014 maakt het schatkistbankieren onderdeel uit van het kasbeheer.

3.3.7 Administratieve organisatie en informatie-voorziening
Het monitoren van alle baten en lasten is essentieel voor een effectieve treasuryfunctie. Het regelmatig toetsen van de administratieve organisatie en informatievoorziening draagt bij aan een correcte werking en transparantie. De herziening van het treasurystatuut in 2023, met duidelijke afspraken over rollen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, biedt een stevig kader voor het beheer van de financiële middelen van de gemeente.

3.4 Verbonden partijen

3.4.1 Algemeen

De paragraaf over verbonden partijen belicht organisaties waarin de gemeente zowel bestuurlijke als financiële belangen heeft. Het financiële belang kan voortkomen uit verschillende bronnen, niet alleen directe financiële bijdragen. Zelfs als de gemeente geen geld beschikbaar stelt, kan zij nog steeds financiële risico's lopen als problemen bij de verbonden partij op haar kunnen worden verhaald. Dit kan onder meer betrekking hebben op gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen.

Het hebben van een bestuurlijk belang houdt in dat de gemeente een zetel heeft in het bestuur of stemrecht bezit. Het financiële belang wordt bepaald door de mogelijke verliezen of financiële consequenties voor de gemeente in geval van faillissement of andere financiële problemen bij de verbonden partij.

De wet op de Gemeenschappelijke Regelingen is in 2022 gewijzigd, en deze wijzigingen moeten tegen 1 juli 2024 zijn geïmplementeerd in de diverse gemeenschappelijke regelingen. In 2023 heeft de gemeenteraad verschillende concept-gemeenschappelijke regelingen goedgekeurd, waar naar wordt verwezen in de volgende paragrafen.

3.4.2 Gemeenschappelijke Regelingen

Openbare Gezondheidszorg Amstelland

Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg (GR OGZ) Amstelland	
Vestigingsplaats:	Amstelveen
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Vertegenwoordiger(s) bestuur V.L.M. Frequin
Mate van sturing:	Hoog
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
• Het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking van specifieke groepen daarbinnen, in het rechtsgebied van de regeling. • Het voorkómen en het vroegtijdig opsporen van ziekten onder de bevolking. • Het bevorderen van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ). • Alles wat met het bovenstaande in de ruimste zin van het woord verband houdt.	
Relatie met het programma:	Sociaal
Ontwikkelingen:	
• In 2023 zijn de ‘Corona’ gezondheidsmonitors uitgevoerd. Deze laatste zijn onderdeel van de *Integrale Gezondheidsmonitor COVID-19,* gefinancierd door ZonMw. • We constateren een dalende trend in de vaccinatiegraden landelijk en ook in de regio. De oorzaken zijn divers. De JGZ komt begin 2024 met een voorstel hoe we de vaccinatiegraden kunnen verhogen. • Bij jongere kinderen signaleren we vaker spraak- en taalachterstanden en ontwikkelingsproblematiek. We hebben daarom de JGZ gevraagd om in te zetten op preventieve logopedie op scholen en kinderopvang om te voorkomen dat problemen groter worden. Daarnaast zetten we in op opvoedondersteuning en is gestart met de voorbereidingen voor het organiseren van een spelinloop in 2024 in samenwerking met de JGZ.	
Risico's:	
De GR OGZ Amstelland verkeert in een zeer gezonde financiële positie en is financieel weerbaar. De kosten zijn structureel van aard en worden structureel gedekt. Bovendien heeft de GR een ruim eigen vermogen ten opzichte van vreemd vermogen. Dit maakt de GR financieel weerbaar.	

Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 1-1	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
Concept Jaarrekening 2023	591	1.120	1.093	155	121	-19

AM Match

Gemeenschappelijke regeling AM Match	
Vestigingsplaats:	Hoofddorp
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Vertegenwoordiger(s) bestuur: wethouder J. De Maa
Mate van sturing	Laag
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
Uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een deel van de Participatiewet (voor personen die als gevolg van een arbeidsbeperking niet het wettelijk minimum loon kunnen verdienen) met de gemeenten Uithoorn, Haarlemmermeer, Amstelveen, Aalsmeer, Ouder-Amstel.	
Relatie met het programma:	Sociaal

Gemeenschappelijke regeling AM Match
Ontwikkelingen:
AM match voerde in 2023 de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit en de Participatiewet voor de doelgroep met een loonwaarde tot 70% van het minimumloon (inclusief beschut werk) voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn. Voor de uitvoering van de Wsw, is in 1971 de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Werkvoorzieningsschap Amstelland en Meerlanden opgericht. In 2016 is deze GR omgezet in de uitvoeringsorganisatie Amstelland Meerlanden Werkorganisatie, handelend onder de naam AM match, en is de doelgroep Participatiewet tot 70% loonwaarde aan het uitvoeringspakket van de GR toegevoegd. Het bestuur van de GR wordt gevormd door de wethouders Sociale Zaken van de deelnemende gemeenten. Vanaf 1 juli 2016 voert AM match de Participatiewet uit voor bijstandsgerechtigden met een loonwaarde tot 70%. Hiervoor is het programma Match je perspectief (MJP) ingericht. Het aantal aanmeldingen en trainingen is in 2023 met ruim 31% gedaald ten opzichte van 2022. In 2023 zijn er 97 kandidaten gestart met de training. Van de gestarte kandidaten is 52% geplaatst in een baan, al dan niet met loonkostensubsidie. Dat zijn daarmee 50 gerealiseerde plaatsingen vanuit het MJP. Naast de reguliere aanmeldingen op MJP zijn er met gemeenten ook projecten gedraaid met kandidaten. De projecten waren erop gericht kandidaten naar werk te activeren en om een betere diagnose vast te stellen. Verder zijn er met gemeenten gesprekken om de samenwerkingen en het aanbod te optimaliseren, om de doelgroepen van AM match beter te kunnen begeleiden en ondersteunen. Eind 2023 werden 318 personen uit de Participatiedoelgroep met een loonwaarde tot 70% gecoacht door AM match, waarvan er 261 een baan hebben bij een werkgever, waarvan 35 bij AM match. Ruim 82% heeft dus een baan bij een werkgever. Van de kandidaten waarvan het dienstverband niet werd verlengd heeft AM match er 22 herbemiddeld. Het streven is dat mensen volledig zelfstandig kunnen functioneren, als dat mogelijk is. Gedurende 2023 heeft AM match ook van 69 mensen afscheid kunnen nemen, waarvan in 19 kandidaten als gevolg van een gestegen loonwaarde naar 100% of om een andere reden waardoor er geen ondersteuning meer nodig was. Daarnaast hadden eind 2022 73 personen een nieuw beschutte werkplek, hetgeen een toename is ten opzichte van eind 2022 met 11 personen, een percentage van18%. Dit aantal beslaat 67,8 ‘standaard beschut eenheden’ van 31 uur, de eenheid waarin het ministerie van SZW de beschutwerkplekken uitdrukt. Na een aantal dynamische jaren, als gevolg van corona, was dit het jaar van stabilisatie, verdere uitbouw en doorontwikkeling van initiatieven uit de eerdere jaren. Zo zijn initiatieven op integratie van de jobcoaching- en schoonmaakactiviteiten van Stichting Ons Tweede Thuis verder uitgebouwd. Daarnaast is ook verder ingezet op de verkregen erkenning van het UWV voor zowel de jobcoaching als re-integratie trajecten. Deze nieuwe activiteiten zijn goed ingebed in de interne organisatie en draaien succesvol. Tegelijkertijd zijn er in 2023 ook een aantal nieuwe initiatieven genomen. Met de gemeente Ronde Venen is er gestart met het begeleiden van mensen naar de arbeidsmarkt via het programma ‘Match Je Perspectief’. Met de gemeente Haarlemmermeer is een programma gestart voor het begeleiden van leerlingen (Praktijkonderwijs, Voortgezet Speciaal Onderwijs en Entree onderwijs MBO) in de laatste fase van hun schoolcarrière. Leerlingen worden overgenomen van scholen, veelal in hun stageperiode, om een soepele overgang naar de arbeidsmarkt te bewerkstelligen en om te voorkomen dat ze thuis op de bank komen te zitten. Tenslotte is met de gemeente Haarlemmermeer eind 2023 gestart met een zogeheten ‘Werkcaroussel’. Ondanks een krappe arbeidsmarkt met veel mogelijkheden zijn er nog veel inwoners die aan de kant staan en die steeds vaker een ondersteuningsbehoefte blijken te hebben. Doel van dit project is om deze kandidaten op een andere manier kennis te laten maken met de arbeidsmarkt, waarbij gekeken wordt naar de juiste begeleidingsbehoefte. De kandidaten krijgen in twaalf weken de gelegenheid om op drie verschillende werkplekken ervaring op te doen en om zich in korte tijd te ontwikkelen naar uiteindelijk een betaalde baan. In 2022 is er een project gestart om de dienstverlening en samenwerking met gemeenten te versterken. Hierin zijn verbeterpunten naar voren gekomen waaronder het vastleggen van werkafspraken en het harmoniseren van beleidskeuzes. In 2023 zijn deze verbeterpunten besproken in inhoudelijke werksessies.

Gemeenschappelijke regeling AM Match
Risico's:
De grootste risicofactoren worden in het algemeen gevormd door de commerciële activiteiten binnen AM match en de ontwikkelingen in de rijksbijdrage (correctie voor loonontwikkeling en bezuinigingen, onvoorspelbaarheid landelijke ontwikkelingen, etc.). De opbrengst kan door onverwachte mutaties in het klantenbestand of opdrachten en/of gewijzigde ordergrootte vrij sterk toe- of afnemen. Als klanten failliet gaan, vormen de daarvoor speciaal aangekochte machines en gereedschappen, naast het omzetverlies, ook een financieel risico. Daarnaast zijn er verschillende risico's voor gebeurtenissen die kunnen leiden tot onverwachte tegenvallers in de exploitatie. De belangrijkste risico's zijn de Rijksbijdrage, onvoorziene gebeurtenissen landelijk of wereldwijd, waaronder de oorlog in Oekraïne en het Midden- Oosten, Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en verzekeringen.

Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 1-1	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
jaarrekening 2023	324	2466	2466	5218	5692	973

GGD Amsterdam-Amstelland

Gemeenschappelijke regeling openbaar lichaam GGD (Veilig thuis en Centrum Seksueel geweld)	
Vestigingsplaats:	Amsterdam
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Vertegenwoordiger(s) bestuur J. Geldhof en wethouder J. De Maa
Mate van sturing:	Laag

Het openbaar belang wat behartigd wordt:

Het openbaar belang wat op deze wijze behartigd wordt:
- De preventie en aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld.
- Het organiseren en in stand houden van een regionale Veilig Thuis organisatie.

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland is het advies- en meldpunt voor iedereen (0-100 jaar) die te maken heeft met huiselijk geweld en kindermishandeling of een vermoeden daarvan. Het Centrum Seksueel Geweld (CSG) Amsterdam-Amstelland richt zich primair op slachtoffers van seksueel geweld.
De GR GGD Amsterdam-Amstelland is opgericht per 1 januari 2017. Via een Dienstverleningsovereenkomst met de GGD Amsterdam is de uitvoering van taken op het gebied van Veilig Thuis en het Centrum Seksueel Geweld opgedragen aan de GGD Amsterdam. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden wordt door Veilig Thuis nauw samengewerkt met de lokale sociale teams.

Relatie met het programma:	Gezondheid

Ontwikkelingen:

In 2023 vond er besluitvorming plaats over het openen van een fysieke locatie van het CSG(opening 2024), waardoor slachtoffers van seksueel geweld niet meer tussen verschillende locaties hoeven te reizen om van de juiste hulp te worden voorzien. Nu moeten de slachtoffers nog naar acht verschillende locaties, maar wanneer de fysieke locatie geopend wordt in 2024, zitten deze acht verschillende disciplines op één plek. Er zijn voor verschillende doelgroepen specifieke (communicatie)acties ingezet, bijvoorbeeld een campagne gericht op omstanders, ouderen die slachtoffer zijn van financieel misbruik, studenten, mensen uit de LHBTIQ+-gemeenschap en anderen. Dit gebeurde onder andere door landelijke campagnes van de Rijksoverheid in samenwerking met Veilig Thuis, online zichtbaarheid en advertentieruimte in huis-aan-huisbladen, zoals het Weekblad voor Ouder-Amstel. Ook was er in 2023 een expositie over Huiselijk Geweld in Duivendrecht om bewustwording te vergroten.

In juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna Wgr) aangepast. Naar aanleiding van deze wijzigingen moeten alle gemeenschappelijke regelingen worden aangepast, ook de gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam-Amstelland (GR GGD Amsterdam-Amstelland), met uiterlijke datum vaststelling 1 juli 2024. Hiervoor is in december 2023 een raadsbesluit geweest, waarbij de gemeenteraad (vooralsnog) akkoord gegaan is met de nieuwe conceptregeling. Om tot daadwerkelijke vastelling te komen volgt er in 2024 een raadsvoorstel.

Risico's:

De GR Amsterdam-Amstelland loopt zelf geen risico’s. Eventuele risico’s worden gedekt door de deelnemende gemeenten. De bijdrage van de gemeente Ouder-Amstel bedroeg voor 2023 ongeveer € 60.000.

Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 1-1	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
Concept jaarrekening 2023	591	1120	1093	155	121	-19

Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA) 2015	
Vestigingsplaats:	Amsterdam
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA) 2015	
Bestuurlijk belang:	Vertegenwoordiger(s) bestuur J. Geldhof
Mate van sturing:	Hoog
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten die behoren tot een regio als bedoeld in artikel 8 Wet Veiligheidsregio's treffen een gemeenschappelijke regeling, waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld met de naam: Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio vervult taken op het gebied van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en de bestrijding en beheersing van crisis. Met als doel te voorkomen dat burgers in onveilige of zorgwekkende situaties terecht komen.	
Relatie met het programma:	Veiligheid
Ontwikkelingen:	
Het veiligheidsbureau van de VrAA is in oktober 2019 verplaatst van de afdeling OOV van de gemeente Amsterdam naar de regionale brandweer. Deze reorganisatie is verder afgewikkeld in 2021. Door een veranderende samenleving (demografisch, technologisch en stedelijk), nieuwe wetgeving en veranderende maatschappelijke verwachtingen bij het uitvoeren van taken is aanvullend budget nodig voor de VrAA. Er is de afgelopen jaren meermalen gesproken over een toekomstbestendige financiering van de Veiligheidsregio. Om opnieuw aandacht te vragen voor de financiële situatie is een budgetbrief opgesteld. waarin de VrAA de knelpunten in de organisatie beschrijft en voorstellen doet om deze aan te pakken middels gerichte, extra structurele financiering vanuit de deelnemende gemeenten.	
Risico's:	
Om de knelpunten binnen de VrAA aan te pakken, is een investering nodig vanuit de gemeenten, waarbij ook vanuit Ouder-Amstel een bijdrage wordt gevraagd. Deze aanvraag komt terug in de Kadernota 2024.	

Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 1-1	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
Concept Jaarrekening 2023	662	22.942	22.804	82.159	65.489	1.270

Amstelland- en Meerlandenoverleg

Gemeenschappelijke regeling Amstelland- en Meerlandenoverleg	
Vestigingsplaats:	Hoofddorp
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Vertegenwoordiger(s) bestuur J. Geldhof
Mate van sturing:	Laag
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
Het Amstelland- en Meerlanden overleg is het platform van regionale samenwerking voor de zuidflank van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). De zeven gemeenten in de regio, Amstelveen, Aalsmeer, De Ronde Venen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn benutten dit platform om de gezamenlijke belangen te behartigen in de (vervoer)regio.	
Relatie met het programma:	Ruimte
Ontwikkelingen:	

Gemeenschappelijke regeling Amstelland- en Meerlandenoverleg
Het AM-team werkt steeds nauwer samen. Op het gebied van verstedelijkingsstrategie, Schiphol, duurzaamheid, bestuurlijke samenwerking en economische zaken worden standpunten afgestemd en voorbereid voor de MRA. In 2023 is in gezamenlijkheid een AM-propositiedocument opgesteld. Het document dient als input van de AM-regio voor de in 2024 vast te stellen Lange Termijn Agenda van de Metropool Regio Amsterdam. In 2023 is de concept wijziging van de gemeenschappelijke regeling in verband met een wetswijziging aan de gemeenteraden van AM-gemeenten voorgelegd. Er zijn geen zienswijzen ingediend. De definitieve regeling wordt in 2024 vastgesteld.
Risico's:
De samenwerking kent geen grote financiele of inhoudelijke risico's.

Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 1-1	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
Concept Jaarrekening 2023	19	66	127	-	-	127

Gemeentebelastingen Amstelland

Gemeenschappelijke regeling samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden	
Vestigingsplaats:	Amstelveen
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Vertegenwoordiger(s) bestuur V.L.M. Frequin
Mate van sturing:	Gemiddeld
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
Door krachtenbundeling met meer kennis, kunde en personeelsformatie het hoofd kunnen bieden aan de belastingwetten- en regels. De krachtenbundeling geeft de mogelijkheid tot schaalvergroting en het behalen van inkoop- en efficiencyvoordelen. Binnen de samenwerking bepaalt elke gemeente zelf het belastingbeleid en de plaatselijke belastingtarieven. Het aandeel van Ouder-Amstel in de GR Gemeentebelastingen Amstelland bedraagt 5,81% voor 2023	
Relatie met het programma:	Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid; Financiën
Ontwikkelingen:	
Geen.	
Risico's:	
Door de belastingtaak onder te brengen bij een grotere organisatie is de voortgang en kwetsbaarheid verbeterd en zijn beide beter gewaarborgd.	

Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 1-1	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
Marap IV 2023	320	-	-	-	-	187

Regionale Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Door de bundeling van kennis, kunde en capaciteit het op een hoger peil brengen van het toezicht, de handhaving en vergunningverlening voor de hele Noordzeekanaal- en Schipholregio. De deelnemende partijen zijn degene die voorheen verantwoordelijk waren voor de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht. Daarnaast optimalisering afstemming met Openbaar Ministerie en Nationale Politie.	
Vestigingsplaats:	Zaandam
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Vertegenwoordiger(s) bestuur J. Geldhof
Mate van sturing:	Gemiddeld
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
De deelnemers ondersteunen bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het Omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) in het bijzonder.	
Relatie met het programma:	Veiligheid, Toezicht en Handhaving
Ontwikkelingen:	
Om ambities te behalen zet de OD NZKG in op: • vergroten van de programmatische en risicogerichte aansturing van vergunningverlening en toezicht; • gedragen, duurzame en integrale adviezen te leveren over de gebiedsopgaven van de bestuurders en opdrachtgevers; • het arbeidsmarktbeleid gericht op het verbinden van nieuwe en bestaande medewerkers aan de organisatie; • een regionale en landelijke rol vervullen naar andere organisaties toe door georganiseerd en actief te netwerken.	
Risico's:	
Geen.	

Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 1-1	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
Concept jaarrekening 2023	299	4.010	5.932	17.171	29.783	3.652

Vervoerregio Amsterdam

Vervoerregio Amsterdam	
Vestigingsplaats:	Amsterdam
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk portefeuillehouder:	Wethouder P.D.A.M. Koek-Baks
Mate van sturing:	Gemiddeld
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
De Vervoerregio Amsterdam behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van verkeer en vervoer (openbaar vervoer, verkeersveiligheid, infrastructuur en duurzame mobiliteit).	
Relatie met het programma:	Verkeer
Ontwikkelingen:	
De regio staat voor een forse bereikbaarheidsopgave. Deze vraagt om een organisatie die de diverse partners verbindt om deze mobiliteitsvraagstukken aan te pakken. Ook wat betreft duurzaamheid en energie moeten de partners nauw samenwerken. De Vervoerregio Amsterdam is de verbindende organisatie die de partners samen brengt. Het einddoel is een bereikbare regio die voorbereid is op zijn toekomst. De Vervoerregio heeft in 2023 aan diverse mobiliteitsprojecten in de gemeente Ouder-Amstel financieel en organisatorisch bijgedragen. Het gaat hier om de herinrichting van de Rijksstraatweg, het herinrichten van de Koninginnenbuurt en het realiseren van extra fietsenstallingen bij de R-net halte in Ouderkerk aan de Amstel. Ook in 2024 zal de Vervoerregio financieel bijdragen aan diverse projecten uit het mobiliteitsplan. Het uitvoeringsprogramma mobiliteit 2024-2032 geeft een overzicht over de activiteiten van de Vervoerregio, de kosten die hiermee gemoeid zijn en eventuele uitdagingen. In 2024 wordt de aangepaste gemeenschappelijke regeling met de Vervoerregio Amsterdam ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.	
Risico's:	
De Vervoerregio speelt een cruciale rol in de financiering van mobiliteitsprojecten in de gemeente Ouder-Amstel en de hele regio. Zonder bijdrage van de Vervoerregio zouden veel mobiliteitsprojecten financieel niet haalbaar zijn. Daarnaast is de Vervoerregio concessiehouder van de OV concessies Amsterdam en Amstelland-Meerlanden en daardoor voor een groot deel verantwoordelijk voor het OV in de gemeente Ouder-Amstel en de hele regio.	

Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 1-1	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
Concept jaarrekening 2023	-	222	0	399.452	389.047	0

Groengebied Amstelland

Gemeenschappelijke Regeling Groengebied Amstelland	
Vestigingsplaats:	Amstelveen
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk belang:	Burgemeester P.D.A.M Koek-Baks
Mate van sturing:	Laag
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het tot stand brengen en onderhouden van een harmonisch landschap, dat hierop is afgestemd en dat rekening houdt met een gezonde agrarische bedrijfsvoering.	
Relatie met het programma:	Ruimte
Ontwikkelingen:	
In 2023 is door de gemeenteraad ingestemd met de conceptwijziging in de gemeenschappelijke regeling. De wijziging is het gevolg van de wetswijziging op de gemeenschappelijke regeling. Er hebben in 2023 geen bijzondere ontwikkelingen plaatsgevonden met betrekking tot deze verbonden partij.	
Risico's:	
Vanwege bezuinigingen is gezocht naar mogelijkheden om deze deels op te vangen door het verhogen van inkomsten. Hiervoor is het project 'Verbreden aanbod, verhogen inkomsten'. Als er onvoldoende inkomsten zijn gegenereerd gaat dit ten koste van het programma.	

Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 1-1	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
Jaarrekening 2023	88	1.997	2.155	3.124	2.798	158

Duo+

Gemeenschappelijke regeling Duo+	
Vestigingsplaats:	Ouderkerk aan de Amstel
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	**vertegenwoordiger(s) bestuur J. Geldhof**
Mate van sturing:	Hoog
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
De doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling zijn het verminderen van de kwetsbaarheid, het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening en het besparen van kosten. Deze doelstellingen moeten bereikt worden door een intensieve ambtelijke samenwerking op bedrijfsvoerings- en uitvoeringstaken. De gemeenschappelijke regeling Duo+ voert taken uit voor de deelnemers, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen het basistakenpakket en een maatwerk pakket met specifieke afspraken tussen Duo+ en de individuele gemeente.	
Relatie met het programma:	Uitvoering van alle programma's
Ontwikkelingen:	
In 2023 is er naast het uitvoeren van de afgesproken dienstverlening aandacht geweest voor de governance en organisatieontwikkeling. Denk hierbij aan (meer) heldere kaders en spelregels, en overleggen met portefeuillehouders en een verbeterde invulling van het opdrachtnemerschap. Net als in 2022 is er ook in 2023 aandacht besteedt aan het harmoniseren, uniformeren en digitaliseren van processen. Voorbeelden zijn een efficiente inzet op steekproeven, versterken van de datakwaliteit ten behoeve van sturing.	
Risico's:	
Als grootste risico is externe inhuur benoemd. Het moeilijker is om personeel te werven. Het is moeilijker om vactures in te vullen, ook met externe inhuur. Dat brengt hogere kosten met zich mee. Een meer gerichte advertentieaanpak is een van de beheersmaatregelen. Een gemiddeld risico met een grote impact betreft eventuele verschillen van inzicht van gemeentebesturen ten aanzien van taken van Duo+.	

Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 1-1	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
Jaarrekening 2023	12.528	1.122	699	5.269	5.273	106

Metropool Regio Amsterdam

Gemeenschappelijke regeling Metropool Regio Amsterdam (MRA)	
Vestigingsplaats:	Amsterdam
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk (convenant)
Bestuurlijk belang:	**Vertegenwoordiger(s) bestuur: J. Geldhof**
Mate van sturing:	Laag
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
De doelstelling van de MRA is het versterken van een toekomstbestendige economische ontwikkeling en hoogwaardige leefkwaliteit van de MRA. De overlegstructuur is opgedeeld in platforms: mobiliteit, economie en ruimte. De samenwerking richt zich op de thema's bouwen en wonen, duurzaamheid en metropolitaan landschap. Thema's als duurzaamheid en sociaal maken hier integraal deel van uit.	
Relatie met het programma:	Ruimte, wonen, economische zaken en duurzaamheid.
Ontwikkelingen:	
Na de herijking van de samenwerkingsafspraken in 2021 is er in 2023 gekeken naar de implementatie van deze afspraken. In 2027 vindt er een evaluatie van de samenwerkingsafspraken plaats. In 2023 is een aanvang gemaakt met het opstellen van een nieuwe Lange Termijn Agenda 2025-2028 (LTA-MRA). Deze wordt in 2024 vastgesteld. Alle deelregio's leveren via de deelnemende gemeenten een bijdrage aan de MRA om niet. Voor Ouder-Amstel is deze voorzien via de AM-regio. Op inhoud is via de diverse platforms ingezet op onderwerpen, ingegeven vanuit projecten van de MRA-agenda. Denk hierbij aan het creëren van goede vestigingsvoorwaarden voor bedrijven en werknemers, verduurzaming van de regionale economie en verbetering van de bereikbaarheid. Daarnaast is in 2023 een 2-jarige pilot gestart met als doel om de samenwerking met de Europese Unie internationaal te versterken. MRA-overheden werken samen om kansen voor beinvloeding, kennisdeling en financiering van/over maatschappelijke uitdagingen te benutten. In 2023 is voor het eerst gewerkt met een "aanjaagbudget". Hiermee zijn acht aanvragen gehonoreerd voor onder meer een onderzoek naar de arbeidsmarkt, versteviging van het actienetwerk 'Gas Terug'.	
Risico's:	
Geen	

Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 1-1	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
	23	-	-	-	-	-

3.4.3 Vennootschappen en coöperaties

Bank Nederlandse Gemeenten

Bank Nederlandse Gemeenten NV (BNG)	
Vestigingsplaats:	’s-Gravenhage
Soort verbonden partij:	Privaatrechtelijk
Aandeel van de gemeente in de verbonden partij	De gemeente heeft 4.914 aandelen à € 2,50 en ontvangt jaarlijks een dividenduitkering. De gemeente ziet het aandelenbezit in de BNG als een duurzame belegging. De BNG verstrekt geen begrotingscijfers. Zij stelt gehouden te zijn aan de regels die de Autoriteit Financiële stelt met betrekking tot koersgevoelige informatie.
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.	
Relatie met het programma:	Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid
Ontwikkelingen:	
Er hebben in het afgelopen jaar geen veranderingen plaatsgevonden in het belang dat de gemeente heeft in de BNG.	
Risico's:	
Laag	

Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 1-1	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
Jaarverslag 2023	-	4.615.000	4.721.000	107.459.000	110.819.000	254.000

3.4.4 Stichtingen en verenigingen

Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland

Stichting RIJK	
Vestigingsplaats:	Heemstede
Soort verbonden partij:	Privaatrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Gemeentesecretaris A. Van der Werff
Mate van sturing:	Laag
Het openbaar belang wat behartigd wordt:	
Het doel van de stichting is om financiële, kwalitatieve en procesmatige inkoopvoordelen voor haar leden te behalen. Daarnaast wordt inkoop als strategisch en tactisch instrument ingezet ter ondersteuning van de beleidsdoelstellingen van de gemeente. Door deze schaalvergroting wordt voor Ouder-Amstel zowel kwantitatief (financieel) als kwalitatief voordeel behaald. De directeur van Stichting RIJK legt verantwoording af aan het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten/ organisaties. Een delegatie daarvan vormt het Dagelijks Bestuur.	
Relatie met het programma:	Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid
Ontwikkelingen:	
De gecontracteerde totaal uren in het bestaande contract worden door meerdere factoren niet totaal benut. Dit betekent dat in de praktijk er uren over zijn in het contract en er andere werkzaamheden voor onbenutte uren door St. Rijk worden verricht. In 2023 is er gestart met een spend-analyse. Deze is in 2023 niet afgekomen en wordt verder opgepakt in 2024. De spend-analyse geeft een inzicht in het kwantitatieve inkooplandschap van Ouder-Amstel. In 2023 is er 48% van de uren die zijn ingekocht benut en is 52% onbenut.	
Risico's:	
De geraamde uren in het contract zijn te hoog voor de omvang van Ouder-Amstel en dit zorgt voor onbenutte uren en hoge bijdrage.	

Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 1-1	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
Jaarverslag 2023	142	-	-	-	-	-

3.5 Grondbeleid en projecten

Het grondbeleid van de gemeente Ouder-Amstel is gebaseerd op de Nota grondbeleid die in 2010 is vastgesteld door de gemeenteraad. Deze nota legt de basis voor het grondbeleid en benadrukt een projectmatige aanpak. Voor elk specifiek geval worden de gewenste vorm van grondbeleid en de uitvoeringsvoorwaarden vastgesteld.

Deze nota dient nog steeds als leidraad voor de huidige projecten van de gemeente, waarbij het grondprijsbeleid voor de jaren 2021 en 2022 als aanvulling is opgenomen. Dit betekent dat de gemeente bij nieuwe projecten en ontwikkelingen de principes en richtlijnen uit de Nota grondbeleid hanteert, aangevuld met eventuele updates en aanpassingen uit het recentere grondprijsbeleid.

3.5.1 Algemeen

Ouder-Amstel heeft geen apart grondbedrijf, maar richt zich op gebiedsontwikkeling waarbij de gemeente een faciliterende rol vervult binnen de vastgestelde beleidskaders per ontwikkelgebied. Deze aanpak wordt beschreven in het programma gebiedsontwikkeling, waarin ook het financiële overzicht is opgenomen.

Naast de grootschalige gebiedsontwikkelingen werkt de gemeente ook aan kleinere initiatieven en ruimtelijke projecten. Zolang er nog geen concrete overeenkomsten zijn gesloten met ontwikkelaars, mag er geen rekening worden gehouden met mogelijke toekomstige inkomsten uit deze kleinere projecten. De kosten van deze projecten worden, indien er geen directe baten tegenover staan, ten laste van het resultaat gebracht. Het is echter de verwachting dat een deel van deze kosten op termijn alsnog kan worden verhaald op de ontwikkelaars.

In 2023 zijn er voor het eerst concrete stappen gezet door overeenkomsten te sluiten bij enkele langlopende projecten, wat kan bijdragen aan het verhalen van kosten op de ontwikkelaars.

3.5.2 Grondexploitaties

Nieuwe grondexploitaties

Er zijn geen nieuwe grondexploitaties.

3.5.3 Ruimtelijke projecten

De Nieuwe Kern

De kosten voor De Nieuwe Kern worden jaarlijks verrekend met de grondeigenaren op basis van afspraken vastgelegd in de ontwikkelstrategie, die in 2022 is ondertekend. Historische kosten en opbrengsten van de gemeente (van 2010-2019) die nog niet zijn vergoed, blijven in 2023 op de balans staan en worden niet als kosten geboekt. Deze kosten zullen op een later moment worden vergoed door de grondeigenaren volgens contractuele afspraken in de ontwikkelstrategie.

Een structureel bedrag van €100.000 is opgenomen voor niet-verhaalbare kosten. In 2023 was €103.000 nodig, wat binnen de begroting past en ten laste komt van het resultaat.

In 2023 is gewerkt aan het opstellen van een stedenbouwkundig raamwerk en een uitvoeringsstrategie voor het vervolg van het project. Deze zullen naar verwachting in 2024 worden afgerond en vastgesteld. De verdere ontwikkeling van de SMH (Stedelijke Mixed Housing) heeft plaatsgevonden, wat in 2024 zal resulteren in een aanvraag

voor een omgevingsvergunning. Ook is de locatie voor het flexwoonproject grotendeels bouwrijp gemaakt, waarbij de corporatie een leidende rol heeft.

Werkstad OverAmstel

In samenwerking met Amsterdam zijn verdere stappen gezet in de ontwikkeling van Werkstad OverAmstel, met specifieke focus op de deelgebieden Werkstad Noord, Werkstad Zuid, Duivendrechtsevaart en Weespertrekvaart.

Werkstad Noord:

- Voor Amstel Design District fase 2 is het Ontwerp Bestemmingsplan ter inzage gelegd.
- De gesloten intentieovereenkomst voor deellocatie Zuidpark is beëindigd op verzoek van de initiatiefnemer.
- Voor Van Marwijk Kooystraat 1-4 is het ontwerptraject gestart, samen met Amsterdam wordt gewerkt aan een schetsontwerp voor de openbare ruimte.

Werkstad Zuid:

- De aanvraag van de omgevingsvergunning voor 'De Centrale' is ingediend.
- Het ruimtelijk plan voor het project 'MATE' naast het metrostation is bijna gereed, een startovereenkomst is gesloten en een haalbaarheidsonderzoek is gestart voor de ontwikkeling van de locatie aan de Joan Muyskenweg onder de naam Photon.
- Maatregelen zijn versneld uitgevoerd om de route naar metrostation Overamstel aantrekkelijker te maken, in samenspraak met Amsterdam.
- Verkenning van mogelijkheden voor groen en sport langs de Van der Madeweg is gedaan in samenwerking met Amsterdam.

Duivendrechtsevaart:

- Het bestemmingsplan Duivendrechtsevaart is opgedeeld in drie nieuwe bestemmingsplannen, waarvan twee door de raad zijn vastgesteld.
- Ondanks vernietiging van het bestemmingsplan door Amsterdam zijn werkzaamheden voor toekomstige ligplaatsen en herinrichting van de kade voortgezet.

Weespertrekvaart:

- Een kwaliteitskader voor de inrichting van de openbare ruimte is ontwikkeld in samenwerking met Amsterdam en andere partijen.
- De omgevingsvergunning voor het project Dialogue is afgegeven, en met subsidie van het Rijk is de start bouw gegarandeerd.
- Tijdelijke huisvesting voor economisch daklozen is gerealiseerd aan de Wenckebachweg 118.
- De 'Stedenbouwkundige Visie Wenckebachweg Zuid' is vastgesteld door de gemeenteraad, en het ruimtelijk plan voor het project 'The City' is door het college vastgesteld.
- De intentieovereenkomst voor de ontwikkeling 'De Joop' is beëindigd op verzoek van de initiatiefnemer, terwijl afspraken zijn gemaakt met het Bastion Hotel voor het verhalen van gemeentelijke plankosten voor uitbreiding.
  In samenwerking met Amsterdam zijn verdere stappen gezet in de ontwikkeling van Werkstad OverAmstel, met specifieke focus op de deelgebieden Werkstad Noord, Werkstad Zuid, Duivendrechtsevaart en Weespertrekvaart.

Werkstad Noord:

- Voor Amstel Design District fase 2 is het Ontwerp Bestemmingsplan ter inzage gelegd.
- De gesloten intentieovereenkomst voor deellocatie Zuidpark is beëindigd op verzoek van de initiatiefnemer.

- Voor Van Marwijk Kooystraat 1-4 is het ontwerptraject gestart, samen met Amsterdam wordt gewerkt aan een schetsontwerp voor de openbare ruimte.

Werkstad Zuid:
- De aanvraag van de omgevingsvergunning voor 'De Centrale' is ingediend.
- Het ruimtelijk plan voor het project 'MATE' naast het metrostation is bijna gereed, een startovereenkomst is gesloten en een haalbaarheidsonderzoek is gestart voor de ontwikkeling van de locatie aan de Joan Muyskenweg onder de naam Photon.
- Maatregelen zijn versneld uitgevoerd om de route naar metrostation Overamstel aantrekkelijker te maken, in samenspraak met Amsterdam.
- Verkenning van mogelijkheden voor groen en sport langs de Van der Madeweg is gedaan in samenwerking met Amsterdam.

Duivendrechtsevaart:
- Het bestemmingsplan Duivendrechtsevaart is opgedeeld in drie nieuwe bestemmingsplannen, waarvan twee door de raad zijn vastgesteld.
- Ondanks vernietiging van het bestemmingsplan door Amsterdam zijn werkzaamheden voor toekomstige ligplaatsen en herinrichting van de kade voortgezet.

Weespertrekvaart:
- Een kwaliteitskader voor de inrichting van de openbare ruimte is ontwikkeld in samenwerking met Amsterdam en andere partijen.
- De omgevingsvergunning voor het project Dialogue is afgegeven, en met subsidie van het Rijk is de start bouw gegarandeerd.
- Tijdelijke huisvesting voor economisch daklozen is gerealiseerd aan de Wenckebachweg 118.
- De 'Stedenbouwkundige Visie Wenckebachweg Zuid' is vastgesteld door de gemeenteraad, en het ruimtelijk plan voor het project 'The City' is door het college vastgesteld.
- De intentieovereenkomst voor de ontwikkeling 'De Joop' is beëindigd op verzoek van de initiatiefnemer, terwijl afspraken zijn gemaakt met het Bastion Hotel voor het verhalen van gemeentelijke plankosten voor uitbreiding.

Entrada
In 2023 is de stedenbouwkundige visie voor het gebied voltooid en goedgekeurd door de gemeenteraad. Dit werd gevolgd door het ondertekenen van een samenwerkingsovereenkomst waarin afspraken zijn vastgelegd voor verdere ontwikkeling van de visie in een stedenbouwkundig plan, evenals het opstellen van een anterieure overeenkomst. Beide processen zijn gestart in 2023.

De samenwerkingsovereenkomst regelt ook de vergoeding van kosten die door de gemeente zijn gemaakt of nog zullen worden gemaakt voor het opstellen en beoordelen van de genoemde documenten.

Centrumplan Ouderkerk aan de Amstel
In 2023 heeft de gemeenteraad van Ouder-Amstel het definitief ontwerp (DO) voor het Centrumplan van Ouderkerk aan de Amstel vastgesteld, na de eerdere goedkeuring van het schetsontwerp en het voorlopig ontwerp. Het investeringskrediet voor de realisatie van het Centrumplan is vastgesteld op € 1.935.000, inclusief € 200.000 voor de herinrichting van de Ambachtenstraat. Met deze besluiten is de ontwerpfase afgesloten en is de start van de uitvoering van het Centrumplan geïnitieerd.

Gedurende 2023 is er gewerkt aan de technische uitwerking van het definitief ontwerp en de opstelling van bestekdocumenten. Deze documenten zijn noodzakelijk voor het aanbestedingsproces. Na voltooiing van de aanbesteding kan de aannemer aan de slag, waarna de fysieke uitvoering van het Centrumplan naar verwachting rond de zomer van 2024 van start gaat.

Woningbouw op gemeentelijke grond en drie kavels Ouderkerk aan de Amstel

Op diverse locaties in Ouderkerk aan de Amstel is woningbouw beoogd. Hiervoor is een ruimtelijke visie vastgesteld. Met diverse partijen worden overeenkomsten aangegaan, waarin wordt afgesproken dat verkoop zal plaatsvinden nadat de bestemmingsplanwijzigingen zijn gerealiseerd.

Overige projecten waarin de gemeente faciliteert

Afgelopen jaar zijn onder andere de volgende projecten van derden ondersteund:

- Gezellenhuis
- Amstelbrug
- Verbreding A9
- Uitbreiding Jumbo Sluisplein
- Manageterrein
- Compierterrein
- Van der Looskwartier

Reserve gebiedsontwikkeling

Conform de besluitvorming is deze reserve alleen bestemd voor de gebiedsontwikkeling: De Nieuwe Kern, Werkstad OverAmstel inclusief Entrada. In 2023 zijn dus de lasten van overige projecten (als er geen anterieure overeenkomst voor is gesloten) ten laste van het resultaat gebracht.

Stand van zaken reserve gebiedsontwikkeling

Bij het voeren van faciliterend grondbeleid en met name bij grotere langdurige projecten zoals DNK, Werkstad OverAmstel en Entrada gaan de kosten vaak voor de baten uit, zeker als het gaat om de inzet van ambtelijke capaciteit. Daarvoor is een reserve gebiedsontwikkeling in het leven geroepen om die voorbereidingskosten op te vangen. Zodra een contract wordt gesloten worden deze kosten gedekt middels een overeenkomst. Daarmee kunnen we gewenste gebiedsontwikkelingen blijven bedienen. Dit jaar is er per saldo € 155.000 ten gunste van de reserve gebracht. De huidige stand van de reserve gebiedsontwikkeling is afgerond € 791.000.

Projectenresultaat Bedrag x € 1.000	Lasten begroot	Lasten werkelijk	Baten begroot	Baten werkelijk	Realisatie totaal gebiedsontwikkeling	Saldo Reserve	T.l.v. Resultaat
DNK Lift Station Duivendrecht	-	-89	-	15	-74		-74
De Nieuwe Kern bijdrage grondeigenaren	-1.015	-1.075	1.015	1.075	-	-	
De Nieuwe Kern Liander transformatorstation	-	-	-	-	-	-	
De Nieuwe Kern Ajax fase 1	-33	-11	33	8	-3	-3	
De Nieuwe Kern Touringcar Terminal ITT	-48	-2	48	2	-1	-1	
De Nieuwe Kern Ajax fase 2	-	-3	-	2	-1	-1	

Projectenresultaat Bedrag x € 1.000	Lasten begroot	Lasten werkelijk	Baten begroot	Baten werkelijk	Realisatie totaal gebiedsontwikkeling	Saldo Reserve	T.l.v. Resultaat
De Nieuwe Kern BP dijkverlegging +150kV west	-	-16	-	25	9	9	
De Nieuwe Kern incidentele kosten	-378	-57	577	208	152	152	
De Nieuwe Kern niet verhaalbare plankosten	-100	-103	-	-	-103		-103
De Nieuwe Kern Flexwonen	-245	-384	245	384	-	-	
De Nieuwe Kern Adam Tijdelijk sportpark	-9	-5	9	-	-5	-5	
De Nieuwe Kern SMH	-44	-19	44	19	-	-	
Totaal De Nieuwe Kern	**-1.871**	**-1.764**	**1.970**	**1.739**	**-25**	**151**	**-176**
Werkstad - OverAmstel	-420	-415	283	299	-116	-116	
Werkstad - ADD PGZ	-93	-87	112	139	52	52	
Werkstad - VMK	-62	-14	75	14	-1	-1	
Werkstad - Zuidpark Patrizia	-86	-15	100	2	-13	-13	
Werkstad - Ankestyn Cobraspen	-	-	-	-	-	-	
Werkstad - WBW-zuid Rosebroom	-87	-63	24	32	-32	-32	
Werkstad - The Joop AroundTown	-48	-3	83	23	20	20	
Werkstad - Dialogue Cod/Amvest	-102	-124	126	124	-	-	
Werkstad - Yellow Rose Circle-RE	-48	-8	97	45	37	37	
Werkstad - Mate Lingotto	-70	-62	99	65	3	3	
Werkstad - Wenckebachhweg 118	-	-13	-	7	-6	-6	
Werkstad - Kavel 1 Gem. Amsterdam	-25	-21	-	-	-21	-21	
Werkstad - Waternetkavel Breevast	-9	-6	10	8	2	2	
Werkstad - Uitbr. Bastion Hotel	-41	-9	52	8	-	-	
Werkstad - Photon Being	-49	-15	56	17	2	2	
Totaal Werkstad	**-1.140**	**-856**	**1.117**	**784**	**-72**	**-72**	**-**
Entrada	-217	-123	270	587	464	464	
Totaal Entrada	**-217**	**-123**	**270**	**587**	**464**	**464**	**-**
Perceel Aart van der Neerweg	-51	-1	51	-	-1		-1
Perceel Prinses Beatrixlaan	-107	-7	-	-	-7		-7
Perceel Polderweg	-55	-1	-	-	-1		-1
Uitvoering projekten	-161	-225	38	47	-178		-178
Centrumplan	-	-20	50	-	-20		-20
A9	-45	-156	45	-	-156		-156
Overige kosten projecten	-60	-5	-	-	-5		-5
Werkstad - Woonboten	-118	-74	-	-	-74		-74
van der Looskwartier	-	-63	-	63	-		-

Projectenresultaat Bedrag x € 1.000	Lasten begroot	Lasten werkelijk	Baten begroot	Baten werkelijk	Realisatie totaal gebied	Saldo Reserve sontwikkel	T.l.v. Resultaat ing
Rijksstraatweg Duivendrecht	-	-28	-	-	-28		-28
Totaal Overige projecten	**-597**	**-580**	**184**	**110**	**-469**	**-**	**-469**
Totaal	**-3.825**	**-3.323**	**3.541**	**3.221**	**-102**	**543**	**-645**

3.6 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.6.1 Inleiding

De jaarrekening vormt het financiële kader waarbinnen de gemeente haar doelstellingen evalueert. Tegenvallers en meevallers worden zo veel mogelijk binnen de begroting verwerkt. Wanneer financiële tegenvallers niet volledig kunnen worden opgevangen, is het van belang dat de gemeente beschikt over een buffer om onverwachte tegenvallers op te vangen, zodat de taken kunnen worden voortgezet. Deze buffer staat bekend als het weerstandsvermogen van de gemeente. Hierbij gaat het om risico's die niet zijn verzekerd of waarvoor geen voorziening is getroffen. Een beoordeling van dit weerstandsvermogen biedt inzicht in de actuele financiële positie. In de nota reserves en voorzieningen, vastgesteld in oktober 2017, zijn nadere kaders gesteld voor het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit. Jaarlijks wordt het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit geactualiseerd bij het opstellen van de jaarrekening en begroting. De nota reserves en voorzieningen zal in 2024 worden geactualiseerd. Voor drie reserves worden voorzieningen getroffen en onderbouwd door een beheerplan: wegen, rioleringen, openbaar groen en gebouwenonderhoud.

In deze paragraaf worden de bekende risico's beschreven en geclassificeerd naar de kans dat ze zich voordoen en de financiële impact die ze kunnen hebben. Het resultaat van deze inventarisatie wordt vergeleken met het beschikbare weerstandsvermogen. De uitkomst van deze vergelijking is dat het weerstandsvermogen iets is gedaald, maar nog steeds uitstekend is.

Verder worden in deze paragraaf een aantal kengetallen, zoals voorgeschreven in de nieuwe BBV-voorschriften, opgenomen. Tenslotte worden definities en begrippen met betrekking tot weerstandsvermogen en risicobeheersing uiteengezet.

3.6.2 Doelstelling

Het ontwikkelen en uitvoeren van beleid is niet mogelijk zonder risico’s aan te gaan. Het is wel noodzakelijk om bewust en verantwoord met de aanwezige risico’s om te gaan. Een voldoende groot weerstandsvermogen is van belang om de uitvoering van

het vastgestelde beleid te waarborgen. Het kan niet zo zijn dat door tegenvallers de uitvoering van vastgestelde taken niet meer mogelijk is.
De incidentele en de structurele weerstandscapaciteit kunnen als volgt worden berekend:

Weerstandsvermogen Bedrag x € 1.000	**Incidenteel**	**Structureel**
Reserves		
Algemene reserve	4.755	-
Onbenutte belastingcapaciteit	-	3.370
Begrotingsruimte (resultaat jaarstukken 2023)	1.720	-
Post onvoorzien	-	25
Totaal	**6.475**	**3.395**

3.6.3 Risico's

Het opstellen van een risicoprofiel voor Ouder-Amstel omvat het kwantificeren van de belangrijkste risico's die momenteel bekend zijn en niet op een of andere manier worden afgedekt. Daarbij moet worden aangegeven hoe groot de kans is dat een bepaald risico zich voordoet, evenals de potentiële financiële gevolgen als het risico werkelijk optreedt. Het risicoprofiel is een momentopname en nieuwe risico's kunnen in de loop van de tijd ontstaan of bestaande risico's kunnen anders worden ingeschat.

Bij de beoordeling van risico's zijn twee aspecten belangrijk: de kans dat een risico zich voordoet en de ernst van de schade als dat het geval is. Hieronder worden de verschillende risico's met hun financiële impact weergegeven.

De risico's kunnen worden onderverdeeld in structurele en incidentele risico's. Voor structurele risico's moet een permanente oplossing worden gevonden in de vorm van een voorziening, verzekering of afdoende beheersmaatregel. Daarnaast zijn er nog risico's binnen de begroting die niet te kwantificeren zijn. Deze risico's zijn apart inzichtelijk gemaakt.

Omschrijving risico's Bedrag x € 1.000	**Begroting 2023**	**Jaarrekening 2023**	**Klasse**	**Kans %**	**Berekend risicobedrag**
Incidentele risico's					
Open eindregelingen WMO	250	100	3	50%	50
Garantiestelling lening sportverenigingen	154	137	1	10%	14
Rampen en calamiteiten	2500	2500	1	10%	250
Ruimtelijke projecten	350	650	3	50%	325
Duo+	200	200	3	50%	100
Bodemverontreiniging	300	300	2	30%	90
ROM InWest	370	370	1	15%	56
Totaal Incidentele risico's	**4.124**	**4.257**			**884**
Structurele risico's					
Verbonden partijen	100	100	1	10%	10
Open einderegelingen Jeugdzorg	350	500	3	50%	250
Afvalstoffenheffing	67	-	3	50%	-
Totaal structurele risico's	**517**	**600**			**260**
Niet kwantificeerbare risico's					

Omschrijving risico's Bedrag x € 1.000	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Klasse	Kans %	Berekend risicobedrag
Oekraïense vluchtelingen en statushouders	pm	pm			pm
Gebiedsontwikkeling	pm	pm			pm
Bouwleges	pm	pm			pm
Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	pm	pm			pm
Invoering omgevingswet	pm	pm			pm
Planmatig onderhoud wijk Benning	pm	pm			pm
Gemeentefonds	pm	pm			pm
Inflatie	pm	pm			pm
Totaal niet kwantificeerbare risico's	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal risico's	**4.641**	**4.857**			**1.144**

Toelichting risico's
De hiervoor vermelde risico’s zijn ten tijde van het opmaken van de Jaarrekening 2023 geactualiseerd. Het gaat in deze paragraaf om de risico's welke kunnen voorkomen in de toekomst. De geactualiseerde risico’s zijn hierna beschreven.

Open eindregelingen Wmo
Het budget voor woningaanpassingen in het kader van de Wmo kan leiden tot incidentele grote uitgaven die het begrote bedrag overschrijden. In 2023 hebben inflatie en andere factoren gezorgd voor aanzienlijke kostenstijgingen in de overeenkomsten voor woningaanpassingen. Voor het weerstandsvermogen wordt ervan uitgegaan dat er eens in de twee jaar een overschrijding van het beschikbare budget kan plaatsvinden. Het risicobedrag wordt geschat op € 100.000, met een kans van 50% (klasse 3, incidenteel), wat neerkomt op € 50.000.

Garantiestelling leningen sportverenigingen
De gemeente heeft garanties verstrekt voor leningen van sportverenigingen, inclusief hypothecaire garantstelling. Hoewel de kans klein is dat de vereniging in financiële problemen komt en de gemeente met financiële aanspraken wordt geconfronteerd, bestaat er toch een risico. Het geschatte risicobedrag is € 137.000, met een kans van 10% (klasse 1, incidenteel), wat neerkomt op € 13.700.

Rampen en calamiteiten
De gemeente kan geconfronteerd worden met kosten als gevolg van rampen zoals wateroverlast, stormschade, epidemieën, vliegtuigongelukken of uitval van nutsvoorzieningen. Hoewel een groot deel van deze kosten door anderen wordt gedekt, zoals verzekeringsmaatschappijen en de overheid, blijft er een risico voor de gemeente. Daarom is een bedrag van maximaal € 2.500.000 gereserveerd voor dergelijke omvangrijke kosten.

Het geschatte risicobedrag is ingedeeld in klasse 1, met een kans van 10% (incidenteel), wat neerkomt op € 250.000.

Ruimtelijke projecten

Er bestaat een risico dat de kosten die de gemeente maakt voor kleinere inbreidingslocaties of flexwonen in De Nieuwe Kern, ten laste komen van het resultaat van de gemeente als deze projecten niet doorgaan. Deze kosten worden binnen de begroting opgenomen als kleine projecten met een hoge mate van onzekerheid. Hoewel er nog mogelijkheden zijn voor dekking uit deze projecten, kan hier zonder een anterieur contract niet op worden vooruitgelopen in de begroting. Om dit risico te beperken, wordt sinds 2021 sneller aangestuurd op contractuele afspraken over kostendekking door intentie- en anterieure overeenkomsten. Er zijn echter nog lopende projecten waarvoor dit nog niet geregeld is of waarover nog gesprekken gaande zijn.

Voor het flexwonen is recent overeenstemming bereikt, die in het tweede kwartaal van 2024 in overeenkomsten zal worden vastgelegd.

Het geschatte risicobedrag dat niet gedekt wordt door toekomstige overeenkomsten, inclusief het flexwonen, is € 650.000. Dit risicobedrag is ingedeeld in klasse 3, met een kans van 50% (incidenteel), wat neerkomt op € 325.000.

Duo+

In de jaarrekening van 2023 heeft Duo+ een geactualiseerd overzicht van de geïdentificeerde risico's opgenomen. Het weerstandsvermogen binnen Duo+ is beperkt, wat betekent dat als zich een risico voordoet, een beroep wordt gedaan op de DUO-gemeenten. Het totale risico van Duo+ wordt ingeschat op € 630.000. Voor onze gemeente wordt het risicobedrag geschat op ongeveer € 200.000, met een kans van 50% op een incidenteel risico. Dit leidt tot een geschat risicobedrag van € 100.000.

Bodemverontreiniging

Risicoberekening voor Bodemverontreiniging

Gevallen van bodemverontreiniging laten zich moeilijk voorspellen. Als dergelijke gevallen zich voordoen, wordt van de gemeente verwacht dat zij een bijdrage levert aan de noodzakelijke saneringskosten. We schatten in dat een dergelijke verontreiniging niet vaker voorkomt dan eens in de vijf à tien jaar, en dat de door de gemeente te betalen bijdrage in de saneringskosten dan maximaal € 300.000 zal bedragen.

Risicobedrag: € 300.000

Risicoklasse: 2

Kans: 30%

Type: Incidenteel

Geschat risicobedrag: € 90.000

ROM InWest

Voor ROM InWest (voorheen bekend als Invest MRA) is aangegeven dat het voor 85% nominaal revolverend is bij extreem negatieve parameters. In het reguliere scenario zijn de onderliggende fondsen revolverend, waardoor het uitgeleende geld weer terugkomt en opnieuw beschikbaar wordt. Met dit in gedachten wordt rekening gehouden met een risico van 15% van € 370.000 (oftewel € 55.500). Het toegezegde bedrag is nog niet volledig gestort en wordt in delen opgevraagd tot het voornoemde maximum van € 370.000.

Risicobedrag: Maximaal € 370.000

Risicoklasse: 1

Kans: 15%

Type: Incidenteel

Geschat risicobedrag: € 56.000

Verbonden partijen

De gemeente neemt deel aan een aantal Verbonden partijen, zoals vermeld in de paragraaf Verbonden partijen. Over het algemeen is het risico van dergelijke deelnemingen beperkt. Echter, gezien de mogelijkheid dat de gemeente op enig moment kan worden aangesproken om haar aandeel te leveren in een verlies van een gemeenschappelijke regeling, is in deze inventarisatie een bedrag van € 100.000 opgenomen. Hierbij wordt uitgegaan van een zeer laag risico, en daarom is het geplaatst in klasse 1.

Risicobedrag: € 100.000

Risicoklasse: 1

Kans: 10%

Type: Structureel

Geschat risicobedrag: € 10.000

Open einderegelingen Jeugdzorg

Jeugdzorg

Sinds de invoering van de Jeugdwet worden gemeenten, waaronder ook Ouder-Amstel, geconfronteerd met financiële tekorten in de jeugdzorgsector. Landelijk is er nu aandacht voor deze kwestie, met onder andere een hervormingsagenda in voorbereiding. Deze agenda beoogt zowel inhoudelijke als financiële knelpunten op te lossen.

De jeugdzorg is een zogeheten 'open einde'-regeling, wat betekent dat de financiële impact ervan wordt beïnvloed door onvoorspelbare factoren, zoals verhuizingen van jeugdigen met zorg naar onze gemeente. Fluctuaties in de instroom kunnen leiden tot financiële tekorten. Dit risico is structureel aanwezig.

Het geschatte risicobedrag is: € 500.000

Klasse: 3

Kans: 50%

Structureel:€ 250.000

Afvalstoffenheffing

Voor afvalstoffenheffing zien wij geen risico's. Jaarlijks kunnen de tarieven aangepast worden aan een herzien prijsniveau.

Het risicobedrag is nihil.

Oekraïense vluchtelingen en statushouders

Oekraïners

De opvang van zo'n 50 tot 150, tegen het einde van het jaar mogelijk oplopend tot 220, Oekraïners legt aanzienlijke druk op het ambtelijk apparaat, maar ook op het zorgveld, zoals huisartsen en scholen. Kinderen moeten uiteraard onderwijs krijgen, waarvoor taalklassen nodig zijn, evenals opvang voor kinderen jonger dan 4 jaar. Deze faciliteiten zijn nog niet beschikbaar in onze gemeente, dus maken we gebruik van faciliteiten in de regio waar al een grote druk op ligt. Met name het vinden van personeel en huisvesting is een knelpunt. We verwachten ook een stijging in het gebruik van leerlingvervoer, wat weer capaciteitsproblemen en het vinden van chauffeurs met zich meebrengt.

Het is nog niet bekend of het Rijk in 2025 en daarna leefgeld blijft verstrekken. Mogelijk zullen Oekraïners op termijn bijstand aanvragen of komen er extra claims voor schuldhulpverlening.

Tot nu toe is de opvang uitvoerbaar gebleken, maar bij het verzorgen van meer opvang zijn de grootste risico's een tekort aan ambtenaren voor de uitvoering, onderwijspersoneel en zorgpersoneel. Daarnaast lijkt de dekking met de gelden vanuit het Rijk voldoende te zijn, maar dit is nog niet gegarandeerd. Met het huisvestingsproject in Entrada zitten we ruim boven onze taakstelling. Als het Rijk niet volledig uitkeert of de plekken niet voor 100% bezet zijn, heeft dit financiële consequenties.

Statushouders

De versnelde instroom van statushouders kan mogelijk ook extra druk leggen op bijvoorbeeld de bijzondere bijstand, leerlingvervoer en jeugdzorg, maar ook op onze medewerkers en die van de gecontracteerde ondersteuning van onze partners. De vergoedingen vanuit het Rijk voor de uitvoeringskosten en begeleiding blijken de laatste jaren onvoldoende dekkend te zijn.

Gebiedsontwikkeling

Door de gemeenteraad is besloten om de risico's van de gebiedsontwikkeling af te dekken door middel van een specifieke bestemmingsreserve, de Reserve Gebiedsontwikkeling genaamd. Deze reserve wordt ingezet voor zover er een realistische verwachting van kostenverhaal is, waarbij de grens is gesteld op minimaal 70%. Op het moment dat er zekerheid bestaat dat een groter deel van de kosten niet verhaald kan worden, zijn deze al meegenomen in de begroting en komen ze ten laste van het resultaat.

Het risicobedrag is pm.

Bouwleges

De raming voor de bouwleges is gebaseerd op de best mogelijke prognose van het te verwachten bouwvolume over de jaren. Dit zijn gegevens die met de nodige voorzichtigheid behandeld moeten worden. De voortgang van deze projecten is afhankelijk van derden en moeilijk te voorspellen of te beheersen. Een tegenvaller in 2023 wordt een meevaller in 2024, en soms komen er nieuwe projecten bij en andere gaan niet door.

Het risicobedrag is pm.

Ook heeft nieuwe wetgeving mogelijk gevolgen voor de legesinkomsten, volledigheidshalve wordt verwezen naar het kopje 'Wet kwaliteitsborging voor het bouwen' hieronder.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Op 14 mei 2019 nam de Eerste Kamer de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen aan. Deze wet regelt de invoering van een nieuw stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen. Hiermee wordt de positie van de particuliere en de zakelijke bouwconsument versterkt. Door de toenemende complexiteit in de bouw werd herziening van het huidige stelsel van kwaliteitsborging noodzakelijk geacht. Hiermee wordt de relatie tussen de opdrachtgever, de bouwconsument, en de bouwende partijen evenwichtiger. Voor de gemeente vervalt grotendeels de technisch-inhoudelijke toetsing aan het Bouwbesluit en komt er een aantal voornamelijk administratieve taken bij, zoals de controle of het juiste instrument voor kwaliteitsborging is toegepast en een controle of er sprake is van een erkende kwaliteitsborger.

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen is recent ingegaan. De invoering van de wet geldt niet gelijk voor alle bouwwerken, invoering vindt plaats in fases. Toezicht (gedeeltelijk) en handhaving op deze werken blijven bij de overheid. Eén en ander heeft mogelijk gevolgen voor de legesopbrengsten en de personele capaciteit. De exacte gevolgen zijn nu nog niet geheel duidelijk.

Het risicobedrag is pm.

Invoering Omgevingswet

In januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De bedoeling van de nieuwe wet is om de diverse regelgeving voor ruimtelijke plannen in één wet te integreren. Sneller, eenvoudiger en meer ruimte voor initiatief zijn de kernwaarden van de nieuwe Omgevingswet. De impact van deze wet op de gemeentelijke organisatie, de werkprocessen en de begroting is groot, maar is nog niet goed te kwantificeren.

Vanuit de VNG (bron: https://vng.nl/files/vng/publicaties/2018/20180321-invoeringomgevingswet.pdf) is een handreiking om de financiële consequenties van de invoering van de Omgevingswet in beeld te brengen. Dit zijn echter grove inschattingen, die onder meer afhankelijk zijn van het ambitieniveau van de gemeente, lopende verander trajecten, waarop aangehaakt kan worden en gemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Volgens deze handreiking zijn de gemiddelde kosten voor een kleinere gemeente naar verwachting zo'n € 1,2 miljoen voor de periode tot en met 2024. In de begroting tot en met 2024 is een gemiddeld bedrag van bijna € 200.000 jaarlijks geraamd. Dat is ruim onder de indicatie van de VNG. En daarmee bestaat er een risico dat komend jaar duidelijk wordt dat er onoverkoombare kosten zijn, welke we in het invoeringstraject Omgevingswet mee te maken krijgen.

We streven in het invoeringstraject Omgevingswet om hier zo pragmatisch mogelijk mee om te gaan en de kosten hiervan, in de lijn van de geraamde budgetten te leiden. Of dat mogelijk is zal komend jaar meer duidelijk worden.

Het risicobedrag is pm.

Planmatig onderhoud wijk Benning

In 2023 zijn onderzoeken uitgevoerd ter voorbereiding op de ophoging van gehele openbare ruimte. De voorbereiding wordt voortgezet in 2024 teneinde een betere schatting te kunnen maken van de benodigde financiële middelen en omgevingsmanagement.

Gemeentefonds

De algemene uitkering is steeds een berekening gebaseerd op een momentopname. Er zijn geluiden dat in het BZK model, welke gebruikt wordt voor het berekenen van de algemene uitkering de WOZ-waarden niet correct zijn opgenomen. Dit zou als effect geven dat de uitkering te hoog is berekend. Voor de gemeente Ouder-amstel zou dit een risico kunnen zijn van een lagere opbrengst van circa 100K-150K structureel. Zodra er meer duidelijkheid is, zullen wij dat in de budgetten verwerken.

Herijking gemeentefonds

Met ingang van 1 januari 2023 is de nieuwe verdeling van de algemene uitkering ingevoerd. De uitkomsten hiervan zijn voor Ouder-Amstel positief, we zijn een voordeelgemeente. Het model is nog niet af, deze zal continu nog aanpassingen vergen. De nieuwe verdeling zal begin 2025 nog geëvalueerd worden. Er is afgesproken dat gemeenten vooralsnog gecompenseerd worden voor het voor- dan wel nadeel, welke hoger is dan het afgesproken ingroeipad. De uitkomsten van de evaluatie van de nieuwe verdeling kan van invloed zijn op de omvang van de algemene uitkering, dit risico is nu nog niet te duiden.

Het risicobedrag is pm.

Inflatie

In Nederland ervaren we momenteel een aanzienlijk hogere inflatie dan we gewend zijn, wat vooralsnog niet onder controle lijkt te zijn op korte termijn. Bij het opstellen van de begroting voor 2023 is een schatting gemaakt van het benodigde budget voor indexatie van de begrotingen. Hoewel we een risico lopen, zien we ook landelijk een lichte daling van de inflatie. Op dit moment is het onbekend of er aanvullend budget nodig is en in hoeverre een verhoging van de algemene uitkering hierin zal voorzien. Het risico is duidelijk, maar de omvang ervan is momenteel nog niet bekend, daarom schatten we deze als voorlopig pm.

Het risicobedrag is pm.

3.6.4 Weerstandsvermogen

Beoordeling weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen dient de beschikbare weerstandscapaciteit te worden afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat er bijna nooit sprake is van het gelijktijdig optreden van alle risico’s achten wij een gemiddeld dekkingspercentage van 90% voldoende.

Structurele risico’s en weerstandscapaciteit

De structurele risico’s worden bij het berekenen van de ratio van het weerstandsvermogen omgerekend naar een eenmalig bedrag. Hiervoor wordt conform de werkwijze van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) een factor gehanteerd van 2,5. Dit wil zeggen dat de structurele risicoposten voor 2,5 maal hun

waarde meetellen. Vanzelfsprekend wordt ook de structurele weerstandscapaciteit met een factor 2,5 vermenigvuldigd om de juiste berekening te maken.

De ratio weerstandsvermogen wordt hiermee als volgt berekend:
Ratio weerstandsvermogen =

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit (incidenteel en structureel x 2,5)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit (=uitkomst risico-analyse)}}$$

Weerstandscapaciteit **Bedrag x € 1.000**	**Benodigd**	**Beschikbaar**	**Ratio**
Incidentele risico's	884	6.475	
Structurele risico's (*2,5)	650	3.395	
Subtotaal	**1.534**	**9.870**	
Kans op gelijktijdig voorkomen	90%		
Totaal weerstandscapaciteit	**1.381**	**9.870**	**7,15**

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, maken wij gebruik van onderstaande waarderingstabel, die in samenwerking tussen de Universiteit Twente en het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) is opgesteld.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering weerstandsvermogen
> 2,0	Uitstekend
1,4 - 2,0	Ruim voldoende
1,0 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Slecht

Getuige de waarderingstabel is de ratio weerstandsvermogen van onze gemeente uitstekend.

3.6.5 Financiële kengetallen

Een deugdelijke en transparante jaarrekening is in het belang van de horizontale controle door Provinciale Staten en de gemeenteraad op de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bestaat onder raadsleden behoefte aan inzicht in de financiële sturingsruimte en financiële positie. In de afgelopen jaren zijn verschillende wijzigingen doorgevoerd met als doel de horizontale verantwoording en het verticale toezicht te versterken door de financiële informatie inzichtelijker en transparanter te maken. Recent signaleerde de Adviescommissie Vernieuwing BBV, dat de financiële informatie die de gemeenteraad krijgt nog altijd technisch en complex is. De commissie doet in dat kader meerdere aanbevelingen waaronder het voorschrijven van een set van specifieke kengetallen in het BBV.

Het opnemen van kengetallen in de jaarrekening past in het streven naar meer transparantie. Daarmee wordt beoogd de gemeenteraad in staat te stellen gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en de lasten van de gemeente.
De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad in zijn beoordeling van de financiële positie moet betrekken om een verantwoord oordeel

te kunnen geven. Zij leveren daarmee ook een bijdrage aan hun kaderstellende en controlerende rol.

Kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie
Kengetallen zijn getallen, die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de jaarrekening of de balans en die kunnen helpen bij de verantwoording van de vastgestelde bedragen in de begroting. Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid. De kengetallen worden gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat deze paragraaf weergeeft hoe solide de begroting is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. De genoemde kengetallen en de plaats in de begroting helpen de raadsleden bij het verkrijgen van verantwoord inzicht in – en het beoordelen van de financiële positie.

Hoe de kengetallen in relatie tot de financiële positie moeten worden beoordeeld is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces van de betrokken gemeente. Met het oog daarop wordt voorgeschreven dat het college van burgemeester en wethouders in de begroting en jaarrekening een beoordeling geeft van de kengetallen in hun onderlinge verhouding in relatie tot de financiële positie. Het gebruik van kengetallen heeft geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies of het Rijk. Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt, en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

Financiële kengetallen 2023	Niet voldoende	Matig	Voldoende
Netto schuldquote (exclusief verstrekte leningen)			
Netto schuldquote (inclusief verstrekte leningen)			
Solvabiliteitsratio			
Grondexploitatie			
Structurele exploitatieruimte			
Belastingcapaciteit meerpersoonshuishouden t.o.v. landelijk gemiddelde			
OZB belastingcapaciteit meerpersoonshuishouden t.o.v. artikel 12 norm			

Hieronder wordt per kengetal weergeven welke verhouding wordt uitgedrukt.

Netto schuldquote en netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

De volgende tabel geeft inzicht in de druk van rentelasten en aflossingen op de gemeentelijke exploitatie.

Netto schuldquote	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Netto schuldquote (excl. verstrekte leningen)	-17,1%	8,8%	-16,2%
Netto schuldquote (incl. verstrekte leningen)	-17,2%	9,7%	-16,4%

Vanaf 2023 neemt het Financieringstekort toe en zal de gemeente Ouder-Amstel langlopende geldleningen moeten aantrekken. Dit komt onder andere door de investeringen in (Brede) scholen. In de VNG-uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (< 100%) dit als voldoende kan worden bestempeld tussen 100% en 130% als matig en boven 130% als onvoldoende.

In de VNG-uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (< 100%) dit als voldoende kan worden bestempeld tussen 100% en 130% als matig en boven 130% als onvoldoende.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

De solvabiliteitsratio drukt immers het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteitsratio	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Solvabiliteitsratio	43,3%	52,0%	36,9%

Wanneer de helft of meer van het totaal vermogen uit eigen vermogen bestaat, dan is een gemeente voldoende solvabel. Is het kengetal voor solvabiliteit kleiner dan 30%, dan is er veel vreemd vermogen aanwezig en wordt dat als onvoldoende beoordeeld.

Het solvabiliteitsratio 2023 is matig.

Grondexploitatie

Ouder-Amstel heeft ook in 2023 geen grondexploitaties.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de Onroerende Zaakbelasting (OZB).

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat de structurele baten en structurele lasten worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten

daarvoor nodig is. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden bezien. Wanneer bijvoorbeeld de grondexploitatie niet bijdraagt om de schuldpositie te verminderen en de structurele exploitatieruimte negatief is, geeft het kengetal belastingcapaciteit inzicht in de mogelijkheid tot hogere baten.

Structurele exploitatieruimte	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Structurele exploitatieruimte	3,3%	0,6%	1,9%

In het financieel toezicht wordt de begroting van een gemeente langs de lat gelegd die geldt voor artikel 12 gemeenten. Voor het bedrag voor onvoorzien bij artikel 12 gemeenten wordt uitgegaan van de vuistregel, die ook de Commissie BBV acceptabel vindt. Die vuistregel is 0,6% van de som van de uitkering Gemeentefonds Algemene Uitkering (AU) plus integratie- en decentralisatie uitkeringen) en de OZB-capaciteit.

Een gemeente zou in de begroting dit bedrag aan ruimte moeten ramen om structurele tegenvallers op te kunnen vangen. Wij zetten de structurele ratio af tegen de genoemde 0,6%.

De structurele exploitatieruimte in 2023 is 1.3% en kan dus als voldoende worden aangemerkt.
De normering is als volgt:

Normering	Beschrijving
Voldoende	Structureel ratio > 0,6%
Matig	Structureel ratio tussen > 0% - 0,6%
Onvoldoende	Structureel ratio < 0%

Belastingcapaciteit meerpersoonshuishoudens versus het landelijk gemiddelde

De OZB is voor gemeenten de belangrijkste post aan belastinginkomsten.

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Op voorstel van de stuurgroep, die naar aanleiding van het advies door de Commissie vernieuwing BBV is ingesteld, is ervoor gekozen om de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk gemiddelde tarieven. In de eerste plaats is voor een landelijk gemiddelde gekozen omdat over het algemeen geen maximum is gesteld aan belastingtarieven. Daarnaast geeft een gemiddelde meer inzicht in de betekenis van de belastingcapaciteit voor de financiële positie dan wanneer het gerelateerd wordt aan een maximaal te heffen tarief en worden deze gemiddelden ook onderling door gemeenten gebruikt om lasten te vergelijken. Ook is er vanuit de praktijk behoefte bij gemeenten en andere belanghebbende om inzicht te hebben in de lokale tarieven van omliggende gemeenten. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing).

Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt). Bij de beoordeling van de kengetallen die moet worden opgenomen, kan worden vermeld welke ruimte er is ten opzichte van het maximaal te heffen tarief. De mate waarbij een tegenvaller kan worden bijgestuurd, wordt ook wel de wendbaarheid van de begroting genoemd. Wanneer een gemeente te maken heeft met een hoge schuld en de structurele lasten hoger zijn dan de

structurele baten en de woonlasten al relatief hoog zijn, dan is er minder ruimte om te kunnen bijsturen.

Belastingcapaciteit	Rekening 2021	Rekening 2022	Rekening 2023
Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	892	934	999
Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin	811	904	944
Belastingcapaciteit meerpersoonshuishoudens t.o.v. landelijk gemiddelde	**110%**	**103%**	**106%**

Voor gemeenten gaat het om het landelijk gemiddelde voor de gemeentelijke woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Het laatst bekende landelijk gemiddelde gemeentelijke woonlasten voor eigenaren van een meerpersoonshuishouden bedraagt voor 2023 € 944 (bron Coelo). In begroting en jaarverslag 2023 (jaar t) kan dit gemiddelde worden gebruikt voor de berekening van het kengetal belastingcapaciteit in de verschillende jaren (Bron: meicirculaire 2023 gemeentefonds).

Landelijke Normering

Er is geen landelijke normering bekend. Wij stellen voor om als referentie norm 100% te hanteren. Voor Ouder-Amstel is deze 106% en daarmee beoordeeld als matig.

Normering	Beschrijving
Voldoende	% belastingcapaciteit < 100%
Matig	% belastingcapaciteit tussen 100% - 110%
Onvoldoende	% belastingcapaciteit > 110%

OZB-belastingcapaciteit meerpersoonshuishoudens ten opzichte van artikel 12 norm

Om te bepalen hoe hoog de onbenutte belastingcapaciteit voor woningen is, wordt de geraamde opbrengst van de Onroerende Zaakbelastingen woningen vergeleken met de opbrengst die minimaal gegenereerd zou moeten worden om voor de artikel 12-status in aanmerking te komen.

In de artikel 12-normering wordt 0,1729%; (dit percentage is opgenomen in de meicirculaire 2022, bladzijde 143) als OZB-percentage woningen opgenomen. Voor OuderAmstel is het tarief voor 2023 0,0781%. Het verschil van 0,0948% geeft dan ook de onbenutte belastingcapaciteit woningen weer. Als we dit percentage toepassen op de WOZ-waarde van woningen in de gemeente (€ 3.554.736.000) en de uitkomst daarvan vervolgens vergelijken met de in de begroting geraamde opbrengst in 2023, levert dat voor de gemeente nog een onbenutte belastingcapaciteit woningen van € 3.370.000.

3.6.6 Definities en begrippen

We kunnen de belangrijkste begrippen, die in deze paragraaf aan de orde komen, als volgt definiëren.

Risico’s

Risico is de onzekerheid, dat zich een gebeurtenis voordoet met positieve of negatieve (financiële) effecten. In het kader van het weerstandsvermogen zijn over het algemeen voornamelijk eventuele negatieve financiële effecten van belang. Een uitzondering daarop zou bijvoorbeeld de mogelijke positieve afronding van de exploitatie van één of meer projecten kunnen zijn.

Rubricering van risico's
Risico's kunnen ingedeeld worden naar kans op het voorkomen van het risico en het verwachte financiële gevolg als het zich voordoet. Deze indeling geeft richting aan de benodigde actie die hier bij hoort. Dat kan in het volgende overzicht worden samengevat.

Kans op een risico	Financieel gevolg	Benodigde actie
Klein	Klein	Geen
Klein	Groot	Bijzondere aandacht
Groot	Klein	Frequentie verlagen
Groot	Groot	Vermijden

Kleine kans op een kleine schade
Deze risico's kunnen relatief eenvoudig uit de lopende exploitatie worden gedekt. Het instellen van voorzieningen of het afsluiten van een verzekering is in de meeste gevallen niet rendabel.

Kleine kans op een grote schade
Doordat deze risico's met een lage frequentie voorkomen, zijn ze moeilijk te voorspellen. Het is belangrijk voor deze risico's middelen te reserveren teneinde de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen.

Grote kans op een kleine schade
De impact van deze risico's is niet groot. Probleem is echter dat deze risico's zich relatief frequent voordoen. Om het risicoprofiel van de gemeente te verbeteren is het bij deze categorie dan ook zaak de frequentie van deze risico's te verlagen.

Grote kans op een grote schade
Allereerst moet getracht worden deze risico's te vermijden. Risico's uit deze categorie doen zich vrijwel zeker voor en zijn bijna meer een zekerheid dan een risico. Het verdient dan ook aanbeveling deze risico's zo veel mogelijk af te dekken met het instellen van een voorziening. Dan moet het risico wel goed te kwantificeren zijn, want de omvang van een voorziening moet altijd overeenkomstig de onderliggende verplichting zijn. Deze risico's zijn bijna niet te verzekeren, omdat er waarschijnlijk geen verzekeraar te vinden zal zijn, die het risico wil overnemen tegen een aanvaardbare premie.

Positieve risico's
Behalve dat risico's de continuïteit van de organisatie bedreigen, is het ook mogelijk dat er door het nemen van risico's kans op winst ontstaat, bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van projecten. Ook kunnen zich bijvoorbeeld meevallers met betrekking tot de uitkeringen uit het Gemeentefonds voordoen. Aangezien dergelijke meevallers niet zeker zijn, mogen deze niet meegenomen worden in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Kans op het optreden van een risico
Zodra bepaald is waar risico's worden gelopen, moet worden vastgesteld hoe groot de kans is dat de verschillende risico's zich zullen voordoen.

Klasse	Kans	Frequentie	Risico kans
1	Onwaarschijnlijk	< 1 keer per 10 jaar	10%
2	Mogelijk	1 keer per 5 - 10 jaar	30%
3	Komt geregeld voor	1 keer per 2 - 5 jaar	50%

Klasse	Kans	Frequentie	Risico kans
4	Waarschijnlijk	1 keer per 1 - 2 jaar	70%
5	Vrijwel zeker	> 1 keer per jaar	90%

Omdat de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet slechts globaal aan te geven is, is bij de bepaling van de gemiddelde risicokans gerekend met een variatiebreedte van 20%. Het financiële gevolg van een risico wordt bepaald door de gemiddelde risicokans te vermenigvuldigen met het maximale risicobedrag. Op die manier wordt het mogelijk een op de actuele risico's gefundeerde vergelijking op te stellen tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

Dit omvat alle middelen, waarover de gemeente kan beschikken om eventuele financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid aangepast behoeft te worden. De weerstandscapaciteit kent een incidenteel en een structureel deel.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de verwachte financiële gevolgen van de benoemde niet op andere wijze gedekte risico's.

Berekening beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de relatie gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en daarbij gewenste weerstandscapaciteit enerzijds en de beschikbare weerstandscapaciteit anderzijds. De relatie tussen beiden wordt in onderstaand figuur weergegeven.

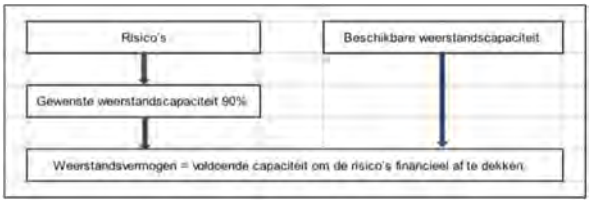

De beschikbare weerstandscapaciteit omvat vijf elementen:

- Reserves,
- Onbenutte inkomstenbronnen,
- Begrotingsruimte,
- Bezuinigingsmogelijkheden,
- Onvoorzien.

Van deze elementen vormen de algemene reserves de incidentele weerstandscapaciteit. De overige elementen maken deel uit van de structurele weerstandscapaciteit.

Reserves

Voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn de beschikbare reserves van belang. Voor de algemene reserves in Ouder-Amstel zijn dat de algemene dekkingsreserve, de algemene reserve niet vrij besteedbaar en de algemene reserve vrij besteedbaar.

Onbenutte inkomstenbronnen

De onbenutte inkomstenbronnen bestaan voornamelijk uit onbenutte belastingcapaciteit. Er is eigenlijk alleen bij de onroerendezaakbelastingen sprake van onbenutte

belastingcapaciteit omdat voor het rioolrecht en de afvalstoffenheffing in Ouder-Amstel wordt uitgegaan van volledige kostendekking en de overige heffingen in de gemeente relatief gering van omvang zijn.

Om te bepalen hoe hoog deze onbenutte belastingcapaciteit is, wordt de geraamde opbrengst van de Onroerende Zaakbelastingen vergeleken met de opbrengst die minimaal gegenereerd zou moeten worden om voor de artikel 12-status in aanmerking te komen. De Financiële Verhoudingswet (Fvw) bepaalt namelijk dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil moeten hebben, om in aanmerking te kunnen komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 van deze wet. De onbenutte belastingcapaciteit is bij begroting 2023 becijferd op ongeveer € 3.485.000.

Begrotingsruimte
Een eventueel positieve meerjarenraming draagt bij aan de weerstandscapaciteit.

Onvoorzien
De omvang van de post onvoorzien is lastig te ramen. De post onvoorzien is bepaald op € 25.000. Dit bedrag is ook opgenomen in de begroting 2023. Omdat de omvang van deze post in de meerjarenbegroting constant wordt verondersteld, wordt de post onvoorzien tot de structurele weerstandscapaciteit gerekend.

3.7 Onderhoud kapitaalgoederen

3.7.1 Inleiding

De gemeente Ouder-Amstel heeft een oppervlakte van 25,78 km^2, waarvan 1,65 km^2 water. Van het totale grondoppervlak beheert de gemeente 5%.

Een groot vermogen is geïnvesteerd in kapitaalgoederen in de vorm van wegen, openbare verlichting, riolering, groen, water, sportvoorzieningen en gemeentegebouwen. Deze kapitaalgoederen dragen bij aan de leefbaarheid van de woonomgeving.

Het onderhoud van deze goederen is van groot belang daarom is het onderhoud grotendeels vastgelegd in een Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte, beheerplannen en meerjarenplannen groot onderhoud.

In deze paragraaf wordt per onderwerp ingegaan op de notities en plannen waarin het beleidskader is aangegeven, de stand van zaken en de voornemens voor de komende periode. Hiermee geven we inzicht op welke wijze het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen wordt geborgd. Daarnaast geven we in deze paragraaf inzicht in het beleid over het onderhoud van onze kapitaalgoederen en de financiële consequenties daarvan. Wettelijk kader hiervoor is artikel 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten (BBV).

3.7.2 Integrale openbare ruimte

Stand van zaken

Het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) geeft op strategisch niveau weer aan welke negen thema's de openbare ruimte een bijdrage kan leveren. Denk hierbij aan gezondheid, klimaatadaptatie en biodiversiteit. Met dit plan kan makkelijker integraal afgewogen worden welke projecten bijdragen aan de openbare ruimte. De gestelde eisen

zijn uitgewerkt in de assetspecifieke beheerplannen waarin staat hoe het dagelijks en planmatig onderhoud wordt uitgevoerd en welk budget daarvoor nodig is.

Voor het planmatig onderhoud van de openbare ruimte is een reserve Planmatig onderhoud Openbare Ruimte ingesteld. Daarmee wordt het planmatig onderhoud van de wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, verkeersregelinstallaties en groen betaald. Met behulp van Assetmanagement en effectgestuurd beheer wordt de buitenruimte gemonitord. Op basis van maatschappelijke effecten, risico's en kosten worden planmatige- en vervangingsinvesteringen ingepland en uitgevoerd.

Wettelijke en beleidskaders

Hieronder een overzicht van de wettelijke en beleidskaders:

		Beleidskader		Jaar van vaststelling
Objecten	**Wettelijke kader**	**BOR***	**Overige**	
Openbare ruimte		*	Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR)	2020
Openbaar groen	Wet Natuurbescherming	*	Visie groenbeleid	2011
			Bomenverordening	2023
			Groenbeheerplan	2018
			Hondenbeleid	2010
Begraafplaats		*	Beheersverordening	2010
			Beheerplan begraafplaats Karssenhof 2023-2027	2023
			Legesverordening	2023
Wegen	Wegenwet	*	Richtlijn CROW, ASVV	2019
			Effectgestuurd beheerplan wegen 2019-2028	2019
Civiele kunstwerken	Wegenwet, NEN 2767-4	*	Effectgestuurd beheerplan civiele kunstwerken 2019-2028	2019
Straatmeubilair				
Ondergrondse containers				
Verkeersborden	WVW RVV BABW	*	Richtlijnen CROW	
Speeltoestellen	Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen		Speelbeleidsplan 2020-2030	2019
Kabels en leidingen	INSPIRE WION APV Telecommunicatiewet		Algemene verordening ondergrondse infrastructuren Ouder-Amstel Handboek Kabels en Leidingen Ouder-Amstel	2017 2018
Watergangen	Waterwet Keur AGV	*	Handboek Onderhoud Oppervlaktewater	2018
Sportvelden			Sportbeleid	2017
Riolering	Wet Milieubeheer Waterwet		Water en rioleringsprogramma	2023

		Beleidskader		Jaar van vaststelling
Objecten	**Wettelijke kader**	**BOR***	**Overige**	
Gebouwen	Gebruiksbesluit		Nota Vastgoed Ouder-Amstel 2015-2019 Accommodatiebeleid Beleid onderwijshuisvesting	2015

**BOR kwaliteitsniveau benoemd in beeldkwaliteitsplan 2011*

Groot onderhoudsprojecten 2023

In 2023 zijn de wegen en fiets- en wandelpaden conform het 'Wegenbeheerplan 2019-2028' in uitvoering gebracht.

In 2023 is een aantal integrale groot onderhoudsprojecten gestart en/of uitgevoerd, hieronder de belangrijkste:

Project	Voortgang
Rijksstraatweg	Uitgevoerd en opgeleverd.
Koninginnenbuurt	Uitgevoerd en opgeleverd.
Sluisplein	On-hold vanwege bezwaarprocedure.
Dijkverbeterings-plannen Waternet	Binnenweg en de Waver is in opdracht van Waternet in uitvoering. De Rondehoep Oost en de Rondehoep West is in overleg met Waternet in voorbereiding.
Meidoornstraat	Ontwerp door het college vastgesteld.
Amstelweg	Voorbereiding hiervan zijn gestart.
Azaleastraat/ Korenbloemstraat	Uitgesteld vanwege nog onbekende renovatie-nieuwbouw plannen van Eigen Haard.
Rotonde Jacob van Ruisdaelweg	Vanuit het mobiliteitsplan is deze rotonde aangepast.
Toegankelijkheid bushalte	Vanuit het mobiliteitsplan is de halte Machineweg aangepast.

3.7.3 Assetbeheer 2023

Groen

Het huidige beheerplan groen is omgevormd tot een Effectgestuurd Beheerplan Openbaar Groen, wat begin 2024 wordt vastgesteld. Hierbij zijn ook de budgetten voor dagelijks en planmatig onderhoud geactualiseerd. Een van de uitgangspunten is voldoen aan het vastgestelde onderhoudsniveau A (goed) voor de centra en B (voldoende) voor de overige gebieden. De richtlijnen uit de IBOR zijn hierin uitgewerkt naar concrete doelen en beheermaatregelen.

Bij grootschalige projecten, waar veel bomen gekapt worden, is soms geen ruimte om binnen de gemeente de bomen te compenseren. Volgens de Bomenverordening kan er dan voor gekozen worden om de boomwaarde te storten in het bomencompensatiefonds. Voor die gelden worden nieuwe toekomstige plantlocaties of alternatieve groenprojecten binnen de gemeente gezocht. In 2023 is dit niet aan de orde geweest.

Wegen

In 2019 is het Wegenbeheerplan vastgesteld door de raad. De planning voor planmatig onderhoud wordt jaarlijks bijgesteld aan de hand van inspecties.

Per abuis is de post planmatig onderhoud zowel bij het programma als bij investeringen opgenomen. Bij investeringen wordt deze afgeschaald.

Hoger Einde-Noord

Het Hoger Einde-Noord is door middel van participatie met de bewoners voorbereid.

Dijkverbeteringsplannen Waternet

In samenwerking met Waternet is begonnen met de uitvoering van diverse onderdelen van het dijkverbeteringsplan. Hierbij worden de dijken van de Binnenweg en Waver op hoogte gebracht en een nieuwe weg aangebracht.

Weginspectie
Alle wegen in de gemeente Ouder-Amstel zijn volgens de CROW publicatie 146 visueel geïnspecteerd. Deze inspectie heeft in december plaatsgevonden en wordt geanalyseerd. De meerjaren planning wegen wordt hierbij waarnodig aangevuld en aangepast.

Doorloop in 2024

De projecten rondom het ophogen van dijken in De Ronde Hoep, Waver en Rondehoep Oost zijn gestart in 2023 en lopen door in 2024. Het project wijk Benning loopt door in 2024 waarbij de onderzoeksfase wordt afgerond en de engineering gestart. De Amstelweg is in voorbereiding voor uitvoering in 2024. Daarnaast worden diverse projecten uit het Mobiliteitsplan opgepakt. De projecten Koningin Wilhelminalaan en Sluisplein zijn uitgesteld.

Civiele kunstwerken (bruggen, beschoeiing tunnels en viaducten)
In 2019 is het effectgestuurd beheerplan Civiele Kunstwerken 2019-2028 vastgesteld. Het planmatig onderhoud is uitgevoerd conform het beheerplan.

In 2023 is het correctief- en planmatig onderhoud vanuit de nu geldende MJOP uitgevoerd. De brug bij de Slinger (BR-00-067) is conform planning geheel vervangen. De derde fase van het herstellen van de beschoeiing en de verbindingsbruggen op het terrein van ATV Natuurgenot is uitgevoerd. Daarnaast zijn de laatste schilderwerkzaamheden aan de Benninghbrug afgerond. Door het scherp aanbesteden, is ver binnen het beschikbare budget gebleven.

Door en in samenwerking met de provincie is de Amstelbrug gerenoveerd.

Doorloop 2024

De laatse fase van het herstellen van de beschoeiing en de verbindingsbruggen op het terrein van ATV Natuurgenot wordt in 2024 uitgevoerd en afgerond.

Openbare verlichting
Gestart is met het vervangen van de minder energie-efficiënte woonstraatverlichting voor een LED variant. Met de vervanging dragen wij bij aan een duurzame en in de toekomst CO2-arme gemeente. Deze opgave is opgenomen in het effectgestuurd beheerplan Openbare Verlichting en VerkeersRegelInstallaties 2019-2028.

Doorloop 2024

Het dagelijks en planmatig onderhoudsbudget wordt overeenkomstig het beheerplan ingezet. Vanuit de NEN 3140 inspectie ten behoeve van de voedingskasten van de openbare verlichting, is er in 2023 gestart met het herstellen van deze kasten. Dit zodat een veilige werking kan worden gegarandeerd en wij kunnen blijven voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. De werkzaamheden krijgen in 2024 verder vervolg.

Begraafplaatsen
Begraafplaats Karssenhof bestaat uit een oud deel en een nieuwer deel. Het oude deel heeft in 2017 een ingrijpende opknapbeurt gehad. Door de beperkte ruimte en een te groot aanbod is er een begraafbeperking ingesteld. Alleen bewoners van Ouder-Amstel mogen op Karssenhof begraven worden.

Er is in 2023 een Beheerplan Begraafplaats Karssenhof 2023-2027 vastgesteld. In dat plan zijn voorstellen gedaan voor gewenste aanpassingen en onderhoud zodat de begraafplaats zijn representatieve uitstraling behoudt. Speciale aandacht is in het beheerplan besteed aan de mogelijkheden voor het aanleggen van een veld voor asverstrooiingen.

Programma 2024

Er wordt uitvoering gegeven aan het Beheerplan Begraafplaats.

Water en Riolering

Ter vervanging van het oude Rioleringsplan is in 2023 het Water- en rioleringsprogramma 2023-2027 (Wrp) opgesteld. Deze is in oktober 2023 vastgesteld met als kanttekening dat de hoogte voor de riool- en waterzorgheffing alleen voor 2024 werd vastgesteld. In het Wrp wordt beschreven hoe om wordt gegaan met ambities met betrekking tot de gemeentelijke zorgplichten en hoe deze worden gefinancierd. De belangrijkste items naast rioolvervangingen binnen integrale projecten zijn:

- Een andere inrichting van de buitenruimte.
- Afstemming beheerstrategie.
- Afstemmen beleidsvelden en overige functies van het oppervlaktewater.

Begin 2024 wordt de gemeenteraad aanvullend geïnformeerd over de financieringsstructuuur water en riolering en de inzet van de voorziening.

In 2023 zijn diverse projecten uitgevoerd, waaronder Koninginnenbuurt, Rijksstraatweg en Vondelstraat.

Doorloop 2024

Binnen het programma worden diverse projecten uitgevoerd met een doorloop in 2024. Onder andere het vervangen van de riolering in de Meidoornstraat en het afkoppelen van het regenwater door de aanleg van een extra rioolstelsel.

Speelplekken

De speeltoestellen en de speelterreinen krijgen jaarlijks twee grondige inspecties om de veiligheid te garanderen en te voldoen aan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. Op basis van deze inspecties, na tussentijdse constateringen of na meldingen van bewoners, hebben onderhouds- en herstelwerkzaamheden plaatsgevonden. In 2023 is verder uitvoering gegeven aan de Speelnota Ouder-Amstel 2020-2026. Voor de nieuwe inrichting van een aantal speelplekken is participatie gedaan met de buurt en zijn er nieuwe ontwerpen vastgesteld. Deze nieuwe ontwerpen worden in 2024 gerealiseerd.

Doorloop 2024

De uitvoering van de Speelnota Ouder-Amstel 2020-2026 wordt voortgezet. Vier speelplekken worden heringericht. Ook wordt de bovenbuurtse speelplek aan de Jan Benninghweg gerealiseerd.

Gemeentelijke gebouwen

Alle gemeentelijke gebouwen zijn conform de inspectiemethodiek NEN 2767-2 geïnventariseerd en geïnspecteerd. De financiële consequenties zijn vertaald in een meerjarenplanning en deze is vastgesteld.

Het gepland onderhoud aan de gebouwen is in 2023 grotendeels conform de vastgestelde meerjarenonderhoudsplanning gerealiseerd.

Programma 2024

In 2023 is een gedeelte van het dak van het gemeentehuis vervangen. Doordat er vertraging op is gelopen bij het verplaasten van de zonnepanelen, vindt het vervangen van de glazen pui in 2024 plaats. Het beschikbare budget van 2023 schuift door naar 2024.

Conform planning zou de sportvloer van de sporthal in Duivendrecht in 2023 worden vervangen. Doordat de planvorming, waaronder van de belijning, vertraging heeft opgelopen en de werkzaamheden alleen gepland in de schoolvakanties kunnen worden uitgevoerd, zal de vloer in de zomervakantie van 2024 worden vervangen. Het beschikbare budget wordt doorgeschoven.

Hoewel niet gepland is er begonnen met het maken van een beheerplan voor de gebouwen. Deze zal in het eerste kwartaal van 2024 worden vastgesteld.

Sportvelden

De gemeente is eigenaar van het sportpark van SVO in Ouderkerk aan de Amstel en het sportpark CTO'70 in Duivendrecht.

Bij SVO liggen twee kunstgrasvelden, twee natuurgrasvelden en één natuurgrastrainingsveld. Het dagelijks onderhoud aan de velden wordt door SVO uitgevoerd. Planmatig onderhoud wordt uitgevoerd door de gemeente. Buiten het sportpark ligt in de openbare ruimte één asfaltveld voor de handbalvereniging NEA. Bij CTO ligt één kunstgrasveld, één natuurgrasveld en één natuurgras-trainingsveld. Zowel het dagelijks onderhoud als het planmatig onderhoud wordt door de gemeente uitgevoerd.

In 2019 is een Meerjaren onderhouds- en renovatieplan sportvelden (MJOP) voor de jaren 2020-2033 vastgesteld. Hiermee zijn voor de komende jaren de benodigde investeringen voor de sportcomplexen (zowel de velden als de algehele sportpark inrichting) in Ouder-Amstel inzichtelijk. In 2023 is het onderhoud van de velden aanbesteed voor periode van twee jaar. Het onderhoud aan de velden is conform het MJOP uitgevoerd. Verder zijn werkzaamheden aan het handbalveld van NEA uitgevoerd.

Programma 2024

De onderhoudswerkzaamheden wordt uitgevoerd zoals vastgelegd in de MJOP.

3.7.4 Financiële overzichten

Dagelijks onderhoud

Op alle objecten wordt dagelijks onderhoud uitgevoerd. Het benodigde budget hiervoor is vastgelegd in de begroting.

Exploitatie dagelijks onderhoud Bedrag x € 1.000	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Afwijking
Begraafplaatsen	3	5	-2
Bruggen en viaducten	115	116	-2
Gebouwen	384	452	-68
Openbare verlichting	82	112	-30
Groen	356	375	-18
Riolering	580	400	180
Speelplekken	59	55	4
Sportvelden	249	182	67
Water	20	20	-
Wegen	689	699	-10
Totaal dagelijks onderhoud	**2.538**	**2.415**	**123**

Planmatig onderhoud

Hieronder een overzicht van het planmatige onderhoud, zie voor de verklaring van de budgetten het onderdeel assets hierboven.

Exploitatie planmatig onderhoud Bedrag x 1.000	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Afwijking
Bruggen en Viaducten	195	92	103
Gebouwen	771	535	236
Openbare verlichting	38	66	-28
Plantsoenen	410	344	66
Riolering	191	147	45
Water	60	72	-12
Wegen	499	111	388
Totaal planmatig onderhoud	**2.163**	**1.365**	**798**

Investeringen openbare ruimte

Investeringen openbare ruimte Bedrag x € 1.000	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Afwijking
Bruggen en viaducten	52	33	19
Gebouwen	146	56	90
Inventaris	-	-	-
Plantsoenen	-	-	-
Riolering	4.200	987	3.213
Speelplekken	-	-	-0
Sportvelden	-	-	-
Openbare verlichting	100	131	-31
Wegen	2.459	1.078	1.381
Totaal investeringen openbare ruimte	**6.958**	**2.286**	**4.672**

Voor een toelichting op de bedragen zoals opgenomen in bovenstaande tabel voor het jaar 2023, verwijzen wij u naar de paragraaf Kapitaalgoederen per onderdeel.

Jaarrekening

4.1 Algemeen 225
4.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 227
4.3 Balans 231
4.4 Gebeurtenissen na balansdatum 249
4.5 Overzicht van baten en lasten 250
4.6 Incidentele baten en lasten 252
4.7 Structurele mutaties reserves 253
4.8 Wet Normering Topinkomens (WNT) 254
4.9 Taakvelden 256
4.10 SiSa 258
4.11 Rechtmatigheidsverantwoording 264